

Rapport

Datum: 15 juni 2006

Rapportnummer: 2006/216

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid

- op 21 januari 2003 zijn woning zonder zijn toestemming zijn binnengetrepen;
- niet hebben verteld waarom zij in zijn woning aanwezig waren;
- de schuur van de woning zonder zijn toestemming hebben doorzocht.

Voorts klaagt verzoeker over de wijze waarop de klachtencommissie aan de korpsbeheerder advies heeft uitgebracht. Verzoeker klaagt er in het bijzonder over dat de klachtencommissie in haar advies van 21 april 2004

- ten onrechte heeft vastgesteld dat een met naam genoemde ambtenaar van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid op 6 april 2004 heeft verklaard dat 'drie jongens, met volle vuilniszakken, verdwenen op hun scooters richting de S-straat'. Verzoeker stelt hierbij dat de ambtenaar heeft verklaard dat drie jongens, met volle vuilniszakken, verdwenen op hun scooters in een richting haaks op de H-weg;
- niet heeft vastgelegd dat een met naam genoemde ambtenaar van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid op 6 april 2004 heeft verklaard dat ambtenaren al in de schuur hadden gekeken en geen scooter en volle vuilniszakken met gestolen goederen hadden waargenomen voordat men contact met de hulpofficier van justitie heeft opgenomen.

Voorts klaagt verzoeker over de wijze waarop de korpsbeheerder de klacht heeft afgehandeld. Verzoeker klaagt er met name over dat hij gedurende de interne klachtprocedure geen afschriften van processen-verbaal en mutaties heeft ontvangen.

Beoordeling

I. Algemeen

De meldkamer van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid ontving in de vroege ochtend van 21 januari 2003 een bericht dat er was ingebroken bij een supermarkt in Nijmegen. Betrokken ambtenaren L. en He. van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid hebben verzoekers zoon naar aanleiding van deze inbraak in verzoekers woning aangehouden. De officier van justitie heeft de zaak tegen verzoekers zoon geseponeerd wegens onvoldoende bewijs dat hij het feit heeft gepleegd.

A. HET REGIONALE POLITIEKORPS GELDERLAND-ZUID

I. Ten aanzien van het binnentreden

1. Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid op 21 januari 2003 zijn woning zonder zijn toestemming zijn binnengetreden.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond en verwijst voor de onderbouwing van dit standpunt naar haar beslissing naar aanleiding van de interne klachtprocedure. Verzoeker heeft de betrokken ambtenaren vrijwillig binnengelaten, aldus de korpsbeheerder. De korpsbeheerder acht het niet aannemelijk dat ambtenaren aan verzoeker zouden hebben gemeld dat zij in het bezit waren van een machtiging tot binnentreden terwijl dat niet het geval was.

3. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat hij de betrokken ambtenaren in zijn woning heeft binnengelaten omdat zij hem zouden hebben gemeld dat zij in het bezit waren van een machtiging. Echter, de betrokken ambtenaren hebben, aldus verzoeker, deze machtiging niet aan hem getoond.

4. Gedurende het onderzoek is het volgende naar voren gekomen. De officier van justitie heeft geen machtiging afgegeven tot binnentreden in de woning van verzoeker.

De betrokken ambtenaren He. en L. hebben in het proces-verbaal van aanhouding met het mutatienummer PL081K/03-010034 aangetekend dat zij bij verzoekers woning hebben aangebeld. De jongere zoon van verzoeker heeft de deur toen opengedaan waarna de ambtenaren de zoon hebben verzocht om verzoeker wakker te maken. Toen verzoeker bij de deur verscheen, hebben zij, aldus het proces-verbaal, aan hem verteld dat zij naar aanleiding van een zojuist gepleegd strafbaar feit het vermoeden hadden dat een van zijn zoons mogelijk daarmee te maken had. Verzoeker heeft, aldus voornoemd proces-verbaal, de ambtenaren vervolgens in zijn woning binnengelaten. Zij zouden tegen verzoeker niet hebben gezegd dat zij gemachtigd waren om tegen zijn wil binnen te treden.

Verder is gebleken dat betrokken ambtenaar L. tijdens de interne klachtbehandeling heeft verklaard dat zij geen machtiging tot binnentreden aan verzoeker hebben getoond omdat zij door verzoeker vrijwillig werden binnengelaten en dat zij niet hebben gezegd tegen verzoeker dat zij gemachtigd waren om tegen zijn wil binnen te treden.

5. Betrokken ambtenaar He. heeft gedurende het onderzoek door de Nationale ombudsman als volgt verklaard. De betrokken ambtenaren L. en He. hebben kort na de melding waargenomen dat er licht in het huis van verzoeker brandde. Betrokken ambtenaar L. heeft toen gezien dat een van de zoons een zwarte jas aan het schoonmaken was met een natte doek. Betrokken ambtenaar He. heeft ook verklaard dat betrokken ambtenaar L. een van de zoons uit hoofde van zijn functie kende. Vervolgens zijn zij doorgereden naar de winkel waar de daders hadden ingebroken. Toen zij bij de winkel arriveerden, hebben zij de beelden van de beveiligingcamera bekeken. Zij zagen toen dat de inbrekers de winkel waren binnengekomen via een deur. Verder zagen zij dat een aantal in zwart geklede personen met mutsen en capuchons op, een aantal sloffen

sigaretten wegnam en in een zak stopte. Bij de betreffende deur namen zij glassplinters waar. Onderweg terug naar de woning hebben betrokken ambtenaar L. en He. de hulpofficier van justitie gebeld met de vraag of er sprake was van voldoende aanwijzingen dat een van de zoons van verzoeker bij de inbraak in de winkel betrokken was. De hulpofficier van justitie twijfelde of er op dat moment kon worden gezegd dat er voldoende aanwijzingen waren. Zijn advies was om bij de woning van de familie van verzoeker aan te bellen. Een zoon deed de deur open. Betrokken ambtenaren L. en He. hebben hem gevraagd of zijn vader bij de deur kon komen. Op een gegeven moment kwam verzoeker aan de deur. Betrokken ambtenaar L. heeft verzoeker toen meegedeeld dat een van zijn zoons werd verdacht van een strafbaar feit en heeft verzoeker toen gevraagd of zij binnen mochten komen. Verzoeker heeft hen toen, aldus betrokken ambtenaar He., aangegeven dat zij in zijn woning mochten komen.

6. De Nationale ombudsman overweegt als volgt. Tijdens het onderzoek is vast komen te staan dat verzoeker ambtenaren van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid met toestemming in zijn woning heeft toegelaten. De Nationale ombudsman stelt dit vast naar aanleiding van de inhoud van het hierboven gememoreerde proces-verbaal en de verklaring van de betrokken ambtenaar He. Dat de politieambtenaren verzoeker zouden hebben meegedeeld dat zij over een machtiging tot binnentreden beschikken, acht de Nationale ombudsman niet aannemelijk nu beide ambtenaren dit hebben ontkend en verzoeker niet aangeeft waarom hij niet heeft gevraagd deze machtiging te tonen. De klacht mist derhalve feitelijke grondslag.

7. De Nationale ombudsman overweegt nog het volgende. Op grond van artikel 27, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering (Sv) wordt als verdachte aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit voortvloeit (zie Achtergrond, onder 3.1.). De omstandigheid dat betrokken ambtenaren L. en He. kort na de melding hebben waargenomen dat er licht in het huis van verzoeker brandde, betrokken ambtenaar L. heeft gezien dat een van de zoons een zwarte jas aan het schoonmaken was met een natte doek en het feit dat betrokken ambtenaar L. een van de zoons uit hoofde van zijn functie kende, leiden - volgens bestendige rechtspraak - niet tot de conclusie dat er jegens een van de zoons sprake was van een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit. Niet kan worden gezegd dat voornoemde omstandigheden ten tijde van het aanbellen bij de woning van verzoeker voldoende verdenking tegen de zoon hebben kunnen opleveren dat hij zich schuldig had gemaakt aan het strafbare feit waarvoor hij werd aangehouden. De betrokken ambtenaren hebben onjuist gehandeld door voordat zij tot de woning werden toegelaten, aan verzoeker mee te delen dat zijn zoon werd verdacht van het plegen van een strafbaar feit.

II. Ten aanzien van het niet meedelen van de reden van aanwezigheid in de woning

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid hem niet hebben verteld waarom zij in zijn woning aanwezig waren.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond en verwijst voor de onderbouwing naar het advies van de klachtencommissie uit de interne klachtprocedure. De klachtencommissie gaf in haar advies aan dat zij het aannemelijk achtte dat betrokken ambtenaar He. en L. verzoeker wel degelijk hebben verteld waarom zij toen bij hem aan de deur kwamen en waarom zij binnen wilden komen. Wel acht de klachtencommissie het aannemelijk dat de betrokken ambtenaren niet in alle details zijn getreden. Verder gaf de klachtencommissie in haar advies aan dat de betrokken ambtenaren toen zij eenmaal in verzoekers woning waren, hem wederom de reden van hun komst hebben verteld. De korpsbeheerder acht de klacht om die reden niet gegrond.

3. In het proces-verbaal van aanhouding met het mutatienummer PL081K/03-010034 is het volgende vermeld. Betrokken ambtenaren He. en L. hebben bij verzoekers woning aangebeld. De jongere zoon van verzoeker heeft de deur toen opengedaan waarna de ambtenaren de zoon hebben verzocht om verzoeker wakker te maken. Toen verzoeker bij de deur verscheen, hebben zij, aldus het proces-verbaal, aan hem verteld dat zij naar aanleiding van een zojuist gepleegd strafbaar feit het vermoeden hadden dat een van zijn zoons mogelijk daarmee te maken had. Verzoeker heeft, aldus vernoemd proces-verbaal, de ambtenaren vervolgens binnen gelaten.

4. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

5. De Nationale ombudsman overweegt als volgt. De Nationale ombudsman acht - op grond van de verklaring van betrokken ambtenaar He. afgelegd gedurende het onderzoek van de Nationale ombudsman en weergegeven onder A.I.5 in samenhang gezien met hetgeen is vermeld in het A.II.3 aangehaalde proces-verbaal - aannemelijk dat ambtenaren verzoeker in summiere bewoordingen hebben verteld waarom zij bij hem hebben aangebeld, namelijk in verband met het feit dat zijn zoon als verdachte van een strafbaar feit werd aangemerkt.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van de schuur

1. Verzoeker klaagt er ook over dat ambtenaren van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid de schuur van de woning zonder zijn toestemming hebben doorzocht.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond met verwijzing naar het advies van de klachtencommissie gedurende de interne klachtbehandeling. De klachtencommissie adviseerde de korpsbeheerder de klacht niet gegrond te achten omdat betrokken ambtenaren U. en H. verklaarden dat er slechts met een lamp in een aanbouw van de schuur naar binnen is geschenen.

3. Gedurende het onderzoek is het volgende gebleken.

Betrokken ambtenaren U. en Ha. waren bij de schuur achter verzoeker zijn woning. Gedurende de interne klachtbehandeling hebben betrokken ambtenaren U. en Ha. hun zienswijze schriftelijk weergegeven. Zij hebben toen verklaard dat zij de schuur aan de achterzijde van de woning niet hebben doorzocht. De deur van de schuur stond al open en zij hebben met hun zaklantaarns naar binnen geschenen. Betrokken ambtenaren U. en Ha. verklaarden dat zij niet in de schuur zijn geweest.

Verzoeker stelt zich daarentegen op het standpunt dat de betrokken ambtenaren zonder toestemming wel degelijk in de schuur hebben gekeken in de zin dat ze er lijfelijk aanwezig waren.

4. In deze zaak lopen de lezingen van verzoeker en van de korpsbeheerder uiteen. Er is geen sprake van feiten en omstandigheden op grond waarvan aan de ene lezing meer betekenis moet worden toegekend dan aan de andere. De Nationale ombudsman onthoudt zich daarom van een oordeel.

B. DE KLACHTENCOMMISSIE

I. Ten aanzien van de vaststelling betreffende de richting waarin verdachten verdwenen

1. Verder klaagt verzoeker over de wijze waarop de klachtencommissie aan de korpsbeheerder advies heeft uitgebracht. Verzoeker klaagt er in het bijzonder over dat de klachtencommissie in haar advies van 21 april 2004 ten onrechte heeft vastgesteld dat een met naam genoemde ambtenaar van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid op 6 april 2004 heeft verklaard dat 'drie jongens, met volle vuilniszakken, verdwenen op hun scooters richting de S-straat'. Verzoeker stelt hierbij dat de ambtenaar heeft verklaard dat drie jongens, met volle vuilniszakken, verdwenen op hun scooters in een richting haaks op de H-weg.

2. De klachtencommissie acht de klacht niet gegrond. De klachtencommissie heeft opgemerkt dat de leden zich niet meer kunnen herinneren dat de richting waarin de jongens zijn verdwenen, daadwerkelijk zo is omschreven als door verzoeker is gesteld.

3. Gedurende het onderzoek is het volgende gebleken.

In het advies van de klachtencommissie stelt de klachtencommissie vast dat betrokken ambtenaar L. op 6 april 2004 ten overstaan van de klachtencommissie heeft verklaard dat drie jongens, met volle vuilniszakken, verdwenen op hun scooters richting de S-straat.

In het proces-verbaal van aanhouding met het mutatienummer PL081K/03-010034 dat door betrokken ambtenaren L. en He. op ambtseed is opgemaakt, is het volgende vermeld. Zij hebben de melding doorgekregen dat er was ingebroken in een winkel. Betrokken

ambtenaren L. en He. zijn ter plaatse gegaan. Aanrijdend kregen zij de aanvullende informatie dat het zou gaan om drie jongens die in het donker verkleed waren. Vervolgens kregen de betrokken ambtenaren van de meldkamer door dat de verdachten op twee donkere scooters waren weggereden via de T-sstraat. De melder van de inbraak was de verdachten bij de T-sstraat uit het oog verloren. Tevens zouden de verdachten twee vuilniszakken bij zich hebben. Betrokken ambtenaren L. en He. schreven vervolgens dat gezien het feit dat de melder had aangegeven dat de verdachten jongens waren en dat ze op scooters via de T-sstraat waren weggereden, zij in de richting van de S-sstraat zijn gereden. Laatstgenoemde straat is een zijstraat van de T-sstraat en slechts enkele honderden meters verwijderd van de bewuste winkel. Tot zover het proces-verbaal dat op ambtseed is opgemaakt door betrokken ambtenaren L. en He.

Naar aanleiding van de inbraak in de winkel hebben betrokken ambtenaren L. en He. een mutatie opgesteld. Betrokken ambtenaren hebben hierin gerelateerd dat zij een melding kregen om te gaan naar de winkel op de H-weg alwaar drie jongens een diefstal zouden hebben gepleegd. Deze jongens waren het laatste gezien op de T-sstraat. Vervolgens gaven betrokken ambtenaren in voornoemde mutatie aan dat zij in de richting van de T-sstraat zijn gereden.

4. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken.

5. De Nationale ombudsman overweegt het volgende. Het staat vast dat de S-sstraat een zijstraat is van de T-sstraat. Verder staat vast dat betrokken ambtenaren L. en He. in de mutatie hebben opgemerkt dat de verdachten het laatst waren gezien op de T-sstraat. In het proces-verbaal van aanhouding hebben zij opgetekend dat de melder van de inbraak de verdachten bij de T-sstraat uit het oog was verloren. Tevens zouden de verdachten twee vuilniszakken bij zich hebben. In het proces-verbaal staat verder vermeld dat betrokken ambtenaren L. en He., gezien het feit dat de melder had aangegeven dat de verdachten jongens waren en dat ze op scooters via de T-sstraat waren weggereden, in de richting van de S-sstraat zijn gereden. De vaststelling van de klachtencommissie dat 'drie jongens, met volle vuilniszakken, verdwenen op hun scooters richting de S-sstraat' is niet onbegrijpelijk. Daarbij komt dat betrokken ambtenaar L. op 6 april 2004 heeft verklaard dat 'drie jongens, met volle vuilniszakken, verdwenen op hun scooters richting de S-sstraat'. Zoals eerder aangegeven is uit onderzoek gebleken dat de S-sstraat een zijstraat is van de T-sstraat. De T-sstraat is de straat waar de melder van de inbraak de verdachten was kwijtgeraakt. De Nationale ombudsman is van oordeel dat het bovenstaande geen blijk geeft van onvoldoende administratieve nauwkeurigheid.

De gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van de vaststelling betreffende de schuur

1. Verder klaagt verzoeker over de wijze waarop de klachtencommissie aan de korpsbeheerder advies heeft uitgebracht. Verzoeker klaagt er in het bijzonder over dat de klachtencommissie in haar advies van 21 april 2004 niet heeft vastgesteld dat een met naam genoemde ambtenaar van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid op 6 april 2004 heeft verklaard dat ambtenaren al in de schuur hadden gekeken en geen scooter en volle vuilniszakken met gestolen goederen hadden waargenomen voordat men contact met de hulppofficier van de justitie heeft opgenomen.

2. De klachtencommissie acht de klacht niet gegrond en gaf daarbij aan dat de leden zich niet konden herinneren dat betrokken ambtenaren tijdens de hoorzitting op 6 april 2004 hadden verklaard dat zij al in de schuur hadden gekeken voordat contact met de officier van justitie werd opgenomen.

3. In deze zaak lopen de lezingen van verzoeker en van de klachtencommissie uiteen. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat de klachtencommissie niet heeft vastgelegd dat een van de betrokken ambtenaren heeft verklaard dat zij al in de schuur hadden gekeken en geen scooter en volle vuilniszakken met gestolen goederen hadden waargenomen voordat men contact met de officier van de justitie heeft opgenomen. De leden van de klachtencommissie kunnen zich niet herinneren dat dit door de betrokken ambtenaren is verklaard. De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel.

C. DE KORPSBEHEERDER

I. Ten aanzien van de verstrekking van afschriften processen-verbaal en mutatie

1. Tot slot klaagt verzoeker over de wijze waarop de korpsbeheerder de klacht heeft afgehandeld. Verzoeker klaagt er met name over dat hij gedurende de interne klachtprocedure geen afschriften van processen-verbaal en mutatie heeft ontvangen.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. De korpsbeheerder merkt op dat de mutaties over het politieoptreden naar aanleiding van de inbraak in de supermarkt en het opgemaakte proces-verbaal geen deel uitmaken van het klachtdossier. De reden hiervan ligt besloten, aldus de korpsbeheerder, in de Wet politieregisters (WPoI). De WPoI kent een gesloten en limitatief stelsel en geeft aan, aldus de korpsbeheerder, dat slechts aan de instanties die de WPoI noemt, gegevens uit politieregisters kunnen worden verstrekt.

3. Verzoeker hanteert het standpunt dat van een efficiënte klachtbehandeling alleen sprake kan zijn als alle partijen over alle voorhanden zijnde informatie kunnen beschikken.

4. Gedurende het onderzoek is vast komen te staan dat de klachtencommissie de betreffende processen-verbaal en mutaties niet van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid ter beschikking heeft gekregen. De ter zake doende stukken maakten geen deel uit van het dossier van de klachtencommissie. Verder is gebleken dat verzoeker de door de betrokken ambtenaren gegeven zienswijze van de feitelijke toedracht op veel

punten heeft betwist. Gelet op de weergave in het verslag van de hoorzitting van 8 juli 2003 en hetgeen in het advies van de klachtencommissie d.d. 21 april 2004 is weergegeven, is namens verzoeker erop geattendeerd dat hij de relevante processen-verbaal, waaronder dat van de aanhouding van verzoekers zoon, in het klachtdossier mist. De Nationale ombudsman acht het daarom dan ook aannemelijk dat namens verzoeker aan de orde is gesteld dat hij geen inzage heeft gehad in de stukken en dat hij zich daardoor benadeeld achtte.

5. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit houdt onder meer in dat een burger een behoorlijke klachtbehandeling niet mag worden ontzegd.

6. De Nationale ombudsman is van oordeel dat een behoorlijke klachtbehandeling met zich meebrengt dat beide partijen in beginsel kennis moeten kunnen nemen van de stukken die in het kader van een behoorlijke klachtbehandeling een door beide partijen aangehaalde zienswijze kunnen ondersteunen. De betwisting door verzoeker van de zienswijze van de betrokken ambtenaren ten aanzien van de feitelijke toedracht (ten aanzien van bijvoorbeeld de reden van de aanwezigheid van de ambtenaren bij de woning en doorzoeking van de schuur) en de omstandigheid dat de betreffende ambtenaren kunnen beschikken over de door henzelf opgestelde mutaties en processen-verbaal geven reden hier te toetsen aan het beginsel van fair play.

7. In deze zaak is komen vast te staan dat de door betrokken ambtenaren opgemaakte mutaties en processen-verbaal, niet deel uitmaken van het interne klachtdossier. De Nationale ombudsman is van oordeel dat verzoeker in staat had dienen te worden gesteld kennis te nemen van de inhoud van het proces-verbaal van aanhouding en de mutaties. Langs die weg zou voldoende recht zijn gedaan aan het vereiste van hoor en wederhoor, op grond waarvan partijen over en weer kennis moeten kunnen nemen van de wederzijdse standpunten en relevante informatie.

8. Met betrekking tot het standpunt van de korpsbeheerder dat het gesloten en limitatieve stelsel van de Wet politieregisters (WPolr) de toevoeging van de betreffende stukken aan het klachtdossier in de weg staat, overweegt de Nationale ombudsman als volgt.

9. Artikel 15 Wpolr koppelt de verstrekking van gegevens aan de korpsbeheerder onder meer aan de vraag in hoeverre deze gegevens nodig zijn voor zijn of haar gezag en zeggenschap over de politie. De Nationale ombudsman gaat net als de toenmalige Registratiekamer ervan uit dat de behandeling van klachten met betrekking tot politieoptreden onder de noemer van zeggenschap kan worden geschaard (zie Achtergrond, onder 10.). Doorgaans zijn de gegevens uit politieregisters nodig bij een afdoende en correcte klachtbehandeling.

Verder verplicht artikel 30 Wpolr tot geheimhouding van persoonsgegevens, tenzij de wet mededelingen daarover toelaat of de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verstrekt tot het ter kennis brengen daarvan noodzaakt (zie Achtergrond, onder 6.4.). Zoals de Nationale ombudsman in zijn rapport 2006/36 heeft overwogen kan een afdoende en correcte klachtbehandeling dan ook noodzaken tot het maken van een uitzondering op de geheimhoudingsplicht in artikel 30 Wpolr. In de onderhavige zaak was dit naar het oordeel van de Nationale ombudsman het geval, hetgeen mede blijkt uit het feit dat de desbetreffende gegevens tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman wel zijn verstrekt door de korpsbeheerder.

10. Alles overziend is de Nationale ombudsman van oordeel dat van de korpsbeheerder had mogen worden verwacht dat zij verzoeker en de klachtencommissie in het kader van de interne klachtbehandeling in kennis had gesteld van de inhoud van de betreffende stukken. Door dit niet te doen heeft zij gehandeld in strijd met het vereiste van fair play.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid is niet gegrond ten aanzien van:

- het binnentreden;
- het niet meedelen van de reden van aanwezigheid in de woning.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel ten aanzien van:

- de doorzoeking van de schuur;

De klacht over de onderzochte gedraging van de Klachtencommissie is

niet gegrond ten aanzien van:

- vaststelling van de richting waarin de verdachten verdwenen.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel ten aanzien van:

- de inhoud van het advies van de Klachtencommissie voor zover het betreft de verklaring over het onderzoeken van de schuur.

De klacht over de onderzochte gedraging van de korpsbeheerder is gegrond wegens schending van het beginsel van fair play.

Onderzoek

Op 20 juli 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B. te Nijmegen, ingediend door de heer S. van de Werkgroep Klachten Politieoptreden te Nijmegen, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid, de klachtencommissie van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid en de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid (de burgemeester van Nijmegen) en de Klachtencommissie van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder en de klachtencommissie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken ambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. De betrokken ambtenaren maakten van deze gelegenheid geen gebruik. Aan één van de betrokken ambtenaren zijn nadere vragen gesteld.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. De meldkamer van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid ontving in de vroege ochtend van 21 januari 2003 een bericht dat er was ingebroken bij een supermarkt in Nijmegen. Het regionale politiekorps Gelderland-Zuid stelde naar aanleiding van de inbraak op 21 januari 2003 een mutatie op. Deze mutatie hield onder meer het volgende in:

"Rapp's kregen melding te gaan naar de (winkel; N.o.) op de H-weg te Nijmegen alwaar drie jongens een diefstal zouden hebben gepleegd in die winkel. Ze zijn het laatst gezien op de T-sstraat en wij zijn die richting op gereden. Wij zijn de S-sstraat ingereden omdat daar de ons bekende H. woont. Wij zagen dat er beneden licht brandde (het was 03.45 uur) en wij zagen dat H. druk bezig was om met een doek zijn jas schoon te vegen. Alles was erg verdacht. Vervolgens ging H. naar zijn slaapkamer aan de achterzijde van de woning en

deed daar het licht aan. Wij zijn vervolgens naar de (winkel; N.o.) gereden en zagen dat er veel glas op de grond lag. Wij zijn weer teruggereden naar B. en hebben aangebeld. Vader was thuis en liet ons de woning binnen. Binnen was het ineens erg druk met de hele familie. Wij zagen dat op het aanrecht een gele doek lag met daarop vermoedelijk glasstukjes. H. kwam met een natte jas naar beneden. Vervolgens hebben we hem aangehouden."

2. Het op 21 januari 2003 door betrokken ambtenaren L. en He. opgemaakte proces-verbaal van aanhouding hield onder meer het volgende in:

"Op dinsdag 21 januari 2003 waren wij, verbalisanten, in uniform gekleed en rijdend in opvallend dienstvoertuig belast met de assistentiesurveillance.

Omstreeks 03.49 uur kregen wij van de meldkamer Nijmegen de melding dat er op dat moment een inbraak plaatsvond bij de (winkel; N.o.) op de H-weg te Nijmegen. Hierop zijn wij direct ter plaatse gegaan.

Aanrijdend kregen wij de aanvullende informatie dat het zou gaan om drie knapen die allen in het donker gekleed waren.

Vervolgens kregen wij van de meldkamer door dat de verdachten op twee donkere scooters waren weggereden via de T-sstraat.

Daar was de melder hen uit het oog verloren. Tevens zou men twee vuilniszakken bij zich hebben.

Gezien het feit dat er door de melder werd gesproken over knapen en dat ze op scooters via de T-sstraat waren weggereden, zijn wij in de richting van de S-sstraat gereden.

Laatstgenoemde straat is een zijstraat van de T-sstraat en slechts enkele honderden meters verwijderd van de bewuste (winkel; N.o.).

In de S-sstraat woont op nummer 35 de ons ambtshalve bekende familie B.

Genoemde familie bestaat onder andere uit een aantal jongens, dat geregeld met politie en justitie in aanraking zijn geweest.

Wij, verbalisanten, zijn genoemde straat ingereden en hebben ons dienstvoertuig aan het begin van de straat geparkeerd.

Wij, verbalisanten, waren binnen vijf minuten nadat wij de melding hadden ontvangen op genoemde locatie.

Vervolgens zijn wij te voet in de richting van perceel 35 gelopen.

Wij, verbalisanten, zagen dat met uitzondering van perceel 35 in geen enkele woning licht brandde.

Wij, verbalisanten, zagen dat er op nummer 35 licht brandde in de woonkamer.

Ik, He., ben naar de achterzijde van de woning gelopen om te kijken of er een of meerdere scooters stonden.

Ik, L., kon via de deels geopende lamellen een gedeelte van de woonkamer zien.

Op dat moment zag ik, L., de mij ambtshalve bekende H. de woonkamer in komen lopen.

Het is mij bekend dat H. antecedenten heeft met betrekking tot diefstallen en heling.

Ik, L., zag dat H. een zwarte jas op een tafel legde.

Ik zag dat de jas met de voorzijde naar boven gericht op de tafel lag.

Vervolgens zag ik dat H. de jas met een geel/witte handdoek met kracht begon af te vegen.

Ik zag dat H. even wegliep uit de woonkamer en even later weer terugkwam en vervolgens met dezelfde doek de jas weer begon af te vegen.

Ik, L., zag toen dat H. de woonkamer verliet.

Hierop ben ik naar de achterzijde van de woning gelopen om collega He. van mijn bevindingen op de hoogte te stellen.

Even later zagen wij, verbalisanten, dat het licht op de begane grond van de woning werd gedoofd.

Kort daarna zagen wij dat het licht werd aangedaan op de eerste verdieping aan de achterzijde van de woning.

Enkele minuten later zagen wij dat ook dit licht werd gedoofd en dat de woning geheel donker was.

Vervolgens zijn wij naar (de winkel; N.o.) teruggereeden.

Aldaar zagen wij dat er een ruit met geweld was vernield. Deze ruit was als het ware 'omgebogen'. Wij zagen dat de vloer achter deze vernielde ruit lag bezaaid met minuscuul kleine deeltjes glas.

Andere collega's hadden inmiddels de sleutelhouder opgevangen.

Als gevolg van een technische storing kon deze op dat moment geen beelden terugkijken die door de bewakingscamera waren opgenomen.

Gezien het feit dat het plaatsdelict lag bezaaid met minuscule glasdeeltjes en wij slechts enkele minuten na de melding van de inbraak eerder genoemde (H.; N.o.) een zwarte jas zagen schoonvegen, zijn wij teruggedreden naar de woning (...).

Na te hebben aangebeld, werd de deur geopend door een jongere broer van H.

Op ons verzoek maakte deze zijn vader wakker die vervolgens naar beneden kwam.

Wij, verbalisanten, deelden de vader mee dat wij naar aanleiding van een zojuist gepleegd strafbaar feit het vermoeden hadden dat een van zijn zoons hier mogelijk mee te maken had.

Hierop werden wij door de man de woning binnengelaten.

Wij, verbalisanten, vroegen aan de man of wij in de keuken van de woning mochten kijken.

De man stemde hiermee in.

Ik, L., zag op de grond vlak voor het keukenblok een geel witte handdoek liggen.

Ik heb deze doek vervolgens opgepakt en op het aanrecht gelegd. Ik voelde dat de doek vochtig was.

Wij, verbalisanten, hebben vervolgens met een maglite langs het doek geschenen. Hierbij zagen wij enkele glinsterende deeltjes, vermoedelijk glas.

Dit hebben wij vervolgens ook getoond aan de inmiddels gearriveerde collega's U. en Ha.

Op dat moment waren al meerdere familieleden naar beneden gekomen.

Wij, verbalisanten, zagen dat H. ook beneden in de gang stond. Wij zagen dat H. gekleed was in een zwarte broek en een blauwe trui.

Tevens had H. een zwarte jas aan.

Wij zagen dat de voorzijde van deze jas vochtig tot nat was en dat de achterzijde van de jas droog was.

Vervolgens hebben wij H. aangehouden.

De geel/witte handdoek en de zwarte jas zijn door ons in beslag genomen voor nader onderzoek.

(...)

VOORGELEIDING:

Verdachte werd op dinsdag 21 januari 2003 te 05:10 voorgeleid aan K. (...) aangewezen en dienstdoende als hulpofficier van justitie."

3. Bij brief van 7 februari 2003 diende verzoeker B. een klacht in bij het regionale politiekorps Gelderland-Zuid. Deze klacht hield onder meer het volgende in:

"Op dinsdagochtend 21 januari om 4.30 uur meldden zich twee politiemensen aan de voorzijde van de woning van de heer B. en zijn gezin. Zij wensten de woning te betreden en zouden daartoe ook een machtiging hebben gehad. Die is echter niet getoond. In de woning verrichtten de politiemensen een huiszoeking op de begane grond. Daarbij werd met de zaklamp over onder meer de tafel en de bovenkant van de televisie geschenen, alsof men fijn stof/gruis zocht.

De heer B. heeft de politiemensen gevraagd waarom men dit deed, wat er aan de hand was. Eén van de politiemensen leek de leiding te hebben/voerde het woord. Hij wenste geen toelichting te geven op het handelen van hem en zijn collega. Ook wilde hij niet zeggen wat de reden van hun komst was. Op een zeker moment trok een van de zonen van de heer B. zijn jas aan om naar buiten te gaan. De politie stelde dat de jas van de jongeman nat was, dat hij dus eerder buiten was geweest. De jongeman werd aangehouden. Nog steeds was niet duidelijk waarom. Nadat de zoon van de heer B. was aangehouden vertrok de politie. Uit de keuken werd een dweil meegenomen. Inmiddels was gebleken dat ook aan de achterzijde van het huis twee politiemensen aanwezig waren, een man en een vrouw. Deze hebben de schuur bij het huis, zonder toestemming, doorzocht.

Tot op het moment van aanhouding van zijn zoon heeft de heer B. zich als een crimineel behandeld gevoeld. Bij gebrek aan enige toelichting op de binnentreding en de zoeking, moest B. er immers van uitgaan dat de politie voor hem zelf - als hoofdbewoner van de woning - kwam. Hij heeft het politieoptreden, ten overstaan van zijn echtgenote en kinderen, als vernederend ervaren.

De heer B. voelde zich door de 'leidinggevende' politieman onbeschoft behandeld. Het gebeuren en de behandeling die hem ten deel viel zorgde voor veel spanning. Hij heeft de politieman hierop gewezen en daarbij verteld dat hij aan suikerziekte lijdt en daarom stress dient te vermijden. Ook hierop kwam geen reactie van de politieman. Het leidde evenmin tot een verandering in de - botte - houding van de man. De heer B. heeft die 'leidinggevende' man, tijdens het optreden, gezegd dat hij een klacht zou indienen, als er geen toelichting zou worden gegeven over de reden van binnentreding en zoeking. Deze heeft daarop slechts gereageerd met de woorden 'U doet maar', of woorden van gelijke

strekking.

De heer B. is door het gebeurde en de invloed daarvan op zijn gezondheid niet in staat geweest op dinsdag naar zijn werk te gaan.

Later, aan het politiebureau, is gebleken dat men op zoek zou zijn geweest naar een verdachte van inbraak aan de H-weg. Men zou bij de heer B. hebben binnentreden, omdat er nog licht aan was in de woning. Dinsdag overdag is men nog terug geweest voor een huiszoeking op de bovenverdieping van de woning. Dit was men 's ochtends 'vergeten'.

De heer B. wenst te klagen over:

- t.a.v. alle bij het optreden betrokken politiemensen:
- het zonder grond overgaan tot binnentreding/huiszoeking in zijn woning
- t.a.v. de 'leidinggevende' politieman
- het niet tonen van een machtiging tot binnentreding
- het, ondanks herhaalde verzoeken daartoe, weigeren een toelichting te geven op het optreden
- het weigeren van ieder fatsoenlijk antwoord op gestelde vragen
- het niet bijstellen van het gedrag, nadat de heer B. heeft aangegeven dat hij suikerpatiënt is
- t.a.v. de politiemensen aan de achterzijde van de woning:
- het zonder toestemming doorzoeken van de schuur van de heer B."

4. Op 20 februari 2003 stelden betrokken ambtenaren L. en He. een schriftelijke verklaring op die onder meer het volgende inhield:

"Naar aanleiding van de klacht d.d. 7 februari 2003, betreffende het politieoptreden van ondergetekenden op 21 januari 2003, beantwoorden wij (...) als volgt:

1. Na te hebben aangebeld, werd de deur geopend door een zoon van de hoofdbewoner.

Wij verzochten hem zijn vader te roepen en hebben vervolgens buiten bij de voordeur gewacht. Nadat even later de hoofdbewoner aan de voordeur verscheen, hebben wij hem medegedeeld dat er zojuist een strafbaar feit was gepleegd waarvan wij een van de zonen van de hoofdbewoner verdachten. Hiervoor hadden wij op dat moment voldoende

aanwijzingen. E.e.a. hebben wij reeds gerelateerd in het proces-verbaal van aanhouding van de verdachte (zoon van verzoeker; N.o.). Vervolgens hebben wij aan de hoofdbewoner gevraagd of wij binnen mochten komen om e.e.a. te kunnen toelichten zonder dat buitenstaanders dit konden meehoren. Hier stemde de hoofdbewoner mee in waarna hij ons binnen liet. Wij hebben de hoofdbewoner gevraagd of wij in de woonkamer en in de keuken mochten kijken, waarmee de bewoner instemde.

2. Wij hebben geen machtiging tot binnentreden getoond daar wij vrijwillig werden binnengelaten door de hoofdbewoner. Er is door geen van ondergetekenden tegen de hoofdbewoner gezegd dat wij gemachtigd waren tot het tegen de wil van de bewoner betreden van zijn woning.

3. Alvorens wij de hoofdbewoner hebben gevraagd ons binnen te laten, hebben wij de reden van onze komst toegelicht. Ook nadat wij door de hoofdbewoner waren binnengelaten, hebben wij nog enkele malen het doel van onze komst toegelicht."

5. Op 8 juli 2003 heeft een hoorzitting van de Klachtencommissie van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid plaatsgevonden. Het verslag van de hoorzitting hield onder meer het volgende in:

"De heer S. verklaart namens de heer B., zakelijk weergegeven, als volgt.

Nu de weergave van de feiten, zoals die zich op 21 januari 2003 hebben voorgedaan, door de betrokken politiemensen lijnrecht tegenover die van de heer B. staat, had de districtschef zich beter van een oordeel over die feiten kunnen onthouden, zeker waar hij uitsluitend is kunnen afgaan op mondelinge verklaringen van die politiemensen, niet op ambtsedige processen-verbaal.

Er bestond voor de politie geen enkele reden om zich bij B.'s woning te vervoegen en de politie heeft aanvankelijk ook niet kenbaar gemaakt, waarom zij aan de deur kwam. Eenmaal binnen heeft de politie verteld dat één van de zonen van B. verdacht werd van een niet nader aangeduid strafbaar feit. De heer B. heeft de politiemensen in zijn huis toegelaten in de veronderstelling dat zij rechtmatig optraden door te stellen dat zij in het bezit van een machtiging waren.

De klachtbehandelaar in zijn rapportage van 13 maart 2003 en de districtschef in zijn oordeel van 25 maart 2003 zijn ten onrechte niet ingegaan op de vraag of de 'voldoende aanwijzingen', waarvan L. en He. reppen in hun verklaring van 20 februari 2003, een verdenking van het plegen van een strafbaar feit jegens één van de bewoners van huize B. rechtvaardigden, zodat overgegaan kon worden tot het betreden van de woning en het doen van huiszoeking.

De klachtbehandelaar verwijst in dit verband naar de strafrechter, die er een oordeel over zou geven, terwijl het hem toen op grond van de brief van de hoofdofficier van justitie van

14 februari 2003 al bekend was dat het bepaalde in artikel 10, lid 1, sub e en f *Klachtenregeling optreden politieregio Gelderland-Zuid* niet van toepassing is (zie Achtergrond, onder 9.; N.o.). De beslissing om zoon H. niet te vervolgen is kennelijk al voor 14 februari 2003 genomen, wat de overtuiging versterkt dat de 'voldoende aanwijzingen' van L. en He. blijkbaar geen begin van bewijs voor het plegen van een strafbaar feit hebben opgeleverd.

S. mist de relevante processen-verbaal, waaronder dat van aanhouding, in het klachtdossier.

Huiszoeking heeft wel degelijk plaatsgevonden, er is sprake geweest van gerichte en stelselmatige doorzoeking van (delen van) de woning.

Eén van de betrokken politiemensen, vermoedelijk L., heeft B. niet naar behoren te woord gestaan.

L. verklaart, zakelijk weergegeven, als volgt.

Er waren concrete aanwijzingen voor een verdenking jegens zoon H. en daarom is hij, samen met He., in uniform gekleed, naar het huis van B. gegaan. Eén van de zonen opende de deur. L. heeft hem gevraagd om zijn vader te roepen. Vervolgens heeft hij B. verteld dat één van zijn zonen verdacht werd van het plegen van een strafbaar feit, dat zojuist was begaan, en heeft hij gevraagd of He. en hij binnen mochten komen. Daarbij is noch het woord machtiging, noch het woord hulpofficier van justitie gevallen. B. vond het goed dat zij binnenkwamen. Ook mochten zij, op hun verzoek, in de keuken en huiskamer rondkijken. In de keuken troffen ze een voorwerp aan, dat zij in beslag hebben genomen. Het was een hectische situatie beneden, er kwamen steeds meer gezinsleden tevoorschijn. Hij denkt dat B. wel begrepen moet hebben wat er gaande was. Hij sluit niet uit dat hij in alle consternatie een vraag van B. niet heeft gehoord en beantwoord, maar dat herinnert hij zich uiteraard niet.

Eén zoon is vervolgens aangehouden.

He. en hij hebben voorzichtig gehandeld. Zij hebben wel overlegd met de hulpofficier van justitie. De volgende dag hebben zij deze zaak overgedragen aan andere rechercheurs van hun team.

He. verklaart, zakelijk weergegeven, als volgt.

L. heeft de toedracht juist weergegeven. Zijn optreden en dat van L., 's nachts en in uniform gekleed, voldeed aan alle normen van fatsoen.

Beiden zijn vriendelijk gebleven en hebben rustig gevraagd, niet aangedrongen, of ze mochten binnenkomen.

U. verklaart, zakelijk weergegeven, als volgt.

Ha. en hij hebben ongeveer vijf minuten in de achtertuin gestaan. Zij hebben met een lamp in een aanbouw aan de schuur naar binnen geschenen. Ha. en hij zijn vervolgens uitgenodigd binnen te komen, omdat het koud was buiten. Zij zijn ook even in de keuken geweest en hebben een vaatdoekje op sporen bekeken.

Ha. verklaart, zakelijk weergegeven, als volgt.

U. en zij zijn door één van de zonen van B. uitgenodigd om binnen te komen. Het was koud buiten. Zij zijn ongeveer vijf minuten binnen geweest en hebben het inbeslaggenomen voorwerp meegenomen. B. heeft haar verteld dat hij verschillende ziektes had. Zij heeft B., op diens verzoek, de namen van de betrokken politiemensen gegeven, behalve die van He. Zijn naam was haar even ontschoten.

B. verklaart, zakelijk weergegeven, het volgende.

Hij schrok wakker rond 4.00 uur, toen er twee agenten aan de deur stonden. Hij heeft vijf zonen, dus was hij bang dat er wat gebeurd was. Dat bevestigden beide politiemensen ook. B. was erg zenuwachtig. De agenten zochten minutieus met een lamp, maar het is hem nooit duidelijk geworden wat er nu precies aan de hand was. Zijn zoon zei nog dat er een huiszoekingsbevel moest zijn. Hij voelde zich in zijn eigen huis behandeld als een crimineel. L. zei tegen zijn zoon: 'ik ken jou en je broer ook'. Van de beide politiemensen in de tuin heeft hij geen last gehad.

Na beraad besluit de Klachtencommissie de behandeling aan te houden en eerst te onderzoeken of er naar aanleiding van de gebeurtenissen op 21 januari 2003 proces-verbaal is opgemaakt en of er strafvervolgning is ingesteld tegen klager, zijn zoon en de betrokken politieambtenaren.

Zodra daar duidelijkheid over is verkregen, zullen S. en vervolgens He. en L. in de gelegenheid gesteld worden nader te reageren."

6. De heer S. schreef namens de heer B. op 10 juli 2003 onder meer het volgende aan de Klachtencommissie van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid:

"De ervaring leert dat bij de politie opgemaakte mutaties een vrij oorspronkelijk beeld geven van handelingen door de politie en de aanleiding daartoe: meldingen en opdrachten, alsmede een korte weergave van het gebeurde.

Ik mag u dan ook verzoeken ook de relevante mutaties over de gebeurtenissen op 21 januari 2003 bij de politie op te vragen en in uw onderzoek te betrekken. Het zullen mutaties zijn m.b.t. de melding van een inbraak aan de H-weg en die m.b.t. de verschillende bezoeken aan het huis van de heer B."

7. De Klachtencommissie van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid adviseerde de korpsbeheerder bij brief van 21 april 2004 onder meer als volgt:

"1. De procedure

1.1 Op 7 februari 2003 heeft S., optredend als gemachtigde van B., namens deze een schriftelijke klacht ingediend over het optreden van de politie Gelderland-Zuid op 21 januari 2003. De ontvangst van deze klacht is op 11 februari 2003 per brief aan S. bevestigd.

1.2 Op 7 maart 2003 heeft een bemiddelingsgesprek plaatsgevonden tussen enerzijds B. en zijn gemachtigde en anderzijds de inspecteur van politie M., die als klachtbehandelaar optrad. Dit bemiddelingsgesprek leidde niet tot een voor B. bevredigend resultaat.

1.3 Bij brief van 23 april 2003 is aan B.'s gemachtigde meegedeeld dat de klacht van B. ter beoordeling aan de korpsbeheerder zal worden voorgelegd.

2. De ontvankelijkheid

2.1 De schriftelijke klacht is tijdig, dat wil zeggen binnen een jaar na de feiten waarover geklaagd wordt, ingediend, zodat B. in zoverre in zijn klacht kan worden ontvangen.

3. De behandeling door de klachtencommissie

3.1 De klacht is behandeld op 8 juli 2003 en op 6 april 2004. De eerste keer waren B., S. en de vier beklaagden aanwezig, op 6 april 2004 waren S., L. en He. aanwezig. De aanwezigen hebben bij die gelegenheden hun standpunten mondeling nader toegelicht.

3.2 De klacht van B. behelst het volgende.

Op 21 januari 2003 vervoegden politieambtenaren zich bij de woning van B.

a. De politieambtenaren hebben de woning betreden en daar vervolgens huiszoeking gedaan, zonder dat daartoe enige grond bestond.

b. De politiemensen stelden in het bezit te zijn van een machtiging tot binnentreden, maar zij hebben die machtiging niet getoond.

c. Daarnaast gevraagd weigerden de politiemensen de reden van hun komst en optreden aan B. te vertellen. Evenmin hielden zij er bij hun optreden rekening mee dat B. suikerpatiënt is en stress dient te vermijden.

d. Twee politiemedewerkers hebben zonder toestemming de schuur bij het huis van B. doorzocht.

3.3 B. heeft op 8 juli 2003, zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, het volgende verklaard:

Op 21 januari 2003 schrok hij rond 4.00 uur wakker, toen er twee agenten aan de deur stonden. Hij heeft vijf zonen, dus was hij bang dat er wat gebeurd was. Dat bevestigden beide politiemensen ook. B. was erg zenuwachtig. De politiemensen zochten minutieus met een lamp, maar het is hem niet duidelijk geworden wat er nu precies aan de hand was. Zijn zoon zei nog dat er een huiszoekingsbevel moest zijn. Hij voelde zich in zijn eigen huis behandeld als een crimineel. L. zei tegen zijn zoon: 'ik ken jou, en je broer ook'. Van de beide politiemensen in de tuin heeft hij geen last gehad.

3.4 L. heeft op 6 april 2004, zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, het volgende verklaard:

Op 21 januari 2003 ontving de meldkamer van een getuige het bericht dat er bij de (winkel; N.o.) op de H-weg werd ingebroken. Drie jongens, met volle vuilniszakken, verdwenen op hun scooters richting S-sstraat. L. en zijn collega, hierop afgestuurd, dachten toen direct aan de hun bekende zoon H. He. en hij, beiden in uniform gekleed, parkeerden hun auto aan het begin van de S-sstraat. Het was overal donker, alleen in huize B. brandde licht. Ze hebben geen scooters gezien. Wel zagen zij door het raam dat iemand in de huiskamer van B. een zwarte leren jas schoonmaakte met een doek. Vervolgens ging daar het licht beneden uit en op de bovenverdieping aan. He. en hij zijn toen teruggegaan naar de (winkel; N.o.) om de door de beveiligingscamera opgenomen beelden te bekijken. Helaas was deze opname mislukt. De grond bij de (winkel; N.o.) lag bezaaid met fijne glassplinters. Daar kon, zo dachten de politieambtenaren, het schoonmaken van de jas wel eens verband mee houden. He. en hij hebben eerst met de eveneens aanwezige U. en Ha. overlegd, vervolgens per telefoon met de officier van dienst en de conclusie was dat er voldoende aanwijzingen waren om zoon H. als verdachte van deze inbraak aan te merken.

He. en hij zijn weer naar huize B. gegaan. Ze hebben aangebeld. Eén van de zonen opende de deur. L. heeft hem gevraagd om zijn vader te roepen. Vervolgens heeft hij B. verteld dat één van zijn zonen verdacht werd van het plegen van een strafbaar feit, dat zojuist was begaan. Hij heeft gevraagd of He. en hij mochten binnenkomen. Daarbij is noch het woord machtiging, noch het woord hulpofficier van justitie gevallen. B. vond het goed dat zij binnenkwamen. Ook mochten ze, op hun verzoek, in de keuken en de huiskamer zoeken naar een doek met glasdeeltjes. In de keuken troffen ze deze doek aan en hebben die in beslag genomen. Het was een hectische situatie beneden, er kwamen steeds meer gezinsleden tevoorschijn. Hij denkt dat B. wel begrepen moet hebben wat er gaande was. L. sluit niet uit dat hij in alle consternatie een vraag van B. niet heeft gehoord en beantwoord, maar dat herinnert hij zich uiteraard niet. Eén zoon is vervolgens aangehouden. He. en hij hebben voorzichtig gehandeld. De volgende dag is de zaak aan andere rechercheurs van hun team overgedragen. Omdat de inbeslaggenomen doek naar het NFI is gestuurd voor sporenonderzoek en het politieonderzoek op 8 juli 2003 nog

gaande was, heeft L. zijn verklaring voor de commissie tijdens de klachtbehandeling op 8 juli 2003 nog vrij algemeen en vaag gehouden, omdat hij bang was met te gedetailleerde verklaringen wellicht het onderzoek te doorkruisen.

3.5 He. heeft, zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, het volgende verklaard:

L. heeft de toedracht juist weergegeven. Er was een melding van een inbraak bij de (winkel; N.o.) aan de H-weg, middenin de nacht, in de buurt van de hen bekende H. Ze zagen dat alleen bij B. thuis licht brandde en dat zoon H. bezig was een natte lap over een jas te halen. Bij de (winkel; N.o.) lag de grond bezaaid met glassplinters. Alle feiten op een rijtje maakten zoon H. voor hen tot een verdachte van de inbraak.

Het optreden van L. en hem bij B. thuis voldeed aan alle normen van fatsoen. Beiden zijn vriendelijk gebleven en hebben rustig gevraagd, niet aangedrongen, of ze binnen mochten komen.

3.6 U. heeft op 8 juli 2003, zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, het volgende verklaard:

Ha. en hij hebben ongeveer vijf minuten in de achtertuin gestaan. Zij hebben met een lamp in een aanbouw aan de schuur naar binnen geschenen. Ha. en hij zijn vervolgens uitgenodigd binnen te komen, omdat het koud was buiten. Zij zijn ook even in de keuken geweest en hebben een vaatdoekje op sporen bekeken.

3.7 Op 8 juli 2003 heeft Ha. zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, het volgende verklaard:

U. en zij zijn door één van de zonen van B. uitgenodigd om binnen te komen. Het was koud buiten. Zij zijn ongeveer vijf minuten binnen geweest en hebben het inbeslaggenomen voorwerp meegenomen. B. heeft haar verteld dat hij verschillende ziektes had. Zij heeft B., op diens verzoek, de namen van de betrokken politiemensen gegeven, behalve die van He. Zijn naam was haar even ontschoten.

3.8 S. heeft namens B., zakelijk weergegeven en voor zover hier van belang, het volgende verklaard:

Nadat de voortzetting van de in juli 2003 aangehouden behandeling door de klachtencommissie in maart 2004 al was aangehouden, omdat B. toen in Marokko was, begrijpt hij dat de commissie de behandeling op 6 april 2004 niet nogmaals wil aanhouden, omdat B. weer in Marokko is.

Nu de weergave van de feiten, zoals die zich op 21 januari 2003 hebben voorgedaan, door de betrokken politiemensen lijnrecht tegenover de weergave van de feiten door B. staat, had de districtschef zich beter van een oordeel over die feiten kunnen onthouden, zeker

waar hij uitsluitend is kunnen afgaan op mondelinge verklaringen van die politiemensen en niet op ambtsedige processen-verbaal.

Hij heeft aanvankelijk niet begrepen waarom L. en He. niet al op 8 juli 2003, maar pas bij de behandeling op 6 april 2004 gedetailleerd hebben willen verklaren waarop de verdenking jegens zoon H. berustte. Dat zou het verloop van de klachtenprocedure zeker gunstig hebben beïnvloed; de procedure heeft inmiddels al veel te lang geduurd. Nadat L. dit op 6 april 2004 had uitgelegd, kon S. daarvoor begrip opbrengen.

Overigens is S. van oordeel dat het feit dat zoon H. een bekende van de politie is, er de bewuste nacht in huize B. licht brandde en iemand daar een jas poetste, onvoldoende aanwijzingen waren om zoon H. te verdenken van het inbreken bij de (winkel; N.o.), die toevallig in de buurt lag. Er zijn evenmin volle vuilniszakken gevonden en de zaak tegen zoon H. is tenslotte geseponeerd.

B. heeft de politiemensen in zijn huis toegelaten in de veronderstelling dat deze rechtmatig optraden door te stellen dat zij in het bezit van een machtiging waren. Er heeft vervolgens huiszoeking plaatsgevonden, er is sprake geweest van gerichte en stelselmatige doorzoeking van (delen) van de woning. Eén van de betrokken politiemensen, vermoedelijk L., heeft B. niet naar behoren te woord gestaan.

De klachtencommissie heeft op 8 juli 2003 besloten de behandeling van deze klacht aan te houden en eerst te onderzoeken of er naar aanleiding van de gebeurtenissen op 21 januari 2003 proces-verbaal was opgemaakt en of er strafvervolging was ingesteld tegen B., zijn zoon of de betrokken politiemensen. Het bevreedt hem dat in het dossier een bericht namens de hoofdofficier van justitie van 14 februari 2003 is opgenomen dat het bepaalde in artikel 10, lid 1 sub e en f van de *Klachtenregeling optreden politieregio Gelderland-Zuid* niet van toepassing is. Terwijl aan S. in juli 2003, na de eerste zitting van deze commissie, telefonisch door het Openbaar Ministerie is bevestigd dat er geen proces-verbaal naar justitie was gestuurd naar aanleiding van de gebeurtenissen op 21 januari 2003; (...) het Openbaar Ministerie (heeft; N.o) op 26 augustus 2003 aan de klachtencommissie daarentegen laten weten dat er wel degelijk proces-verbaal is opgemaakt naar aanleiding van de gebeurtenissen op 21 januari 2003, en wel tegen zoon H., zoals op 24 september 2003 door het Openbaar Ministerie aan de klachtencommissie wordt meegedeeld. Op 6 februari 2004 is vervolgens aan zoon H. een kennisgeving van sepot gezonden. Het spijt hem nu van de commissie te horen dat de commissie niet de relevante mutaties bij de politie zal opvragen over de gebeurtenissen op 21 januari 2003. Deze zouden immers zeker kunnen bijdragen aan een betere beeldvorming van de loop van de gebeurtenissen in de bewuste nacht.

4. De beoordeling

4.1 B. klaagt zich over de feiten, zoals omschreven onder 3.2.

4.2 De klachtencommissie heeft kennisgenomen van alle stukken van het klachtdossier, waaraan nog zijn toegevoegd:

- de brief van 10 juli 2003 van S. aan de klachtencommissie,
- de brief van 18 augustus 2003 van de secretaris van de klachtencommissie aan het arrondissementsparket te Arnhem,
- het antwoord op deze brief van het Openbaar Ministerie d.d. 26 augustus 2003,
- de brief van 3 september 2003 van de secretaris van de klachtencommissie aan het parket in Arnhem,
- het antwoord op deze brief van het Openbaar Ministerie d.d. 24 september 2003,
- de brief van 22 januari 2004 van de secretaris van de klachtencommissie aan S.,
- de brief van 23 januari 2004 van S. aan de klachtencommissie en
- de kennisgeving van seponering aan H., gedateerd 6 februari 2004.

Gezien alle stukken en gehoord ieders verklaring, overweegt de klachtencommissie het volgende.

4.2 Wanneer er middenin de nacht een inbraak wordt gepleegd, waarbij een ruit sneuvelt, een getuige vervolgens drie jongens ziet verdwijnen richting de S-sstraat, waar het gezin B. woont, alleen in dat huis licht brandt, terwijl het verder overal donker is, en in huize B. iemand op dat tijdstip een jas schoonpoetst, dan leveren die omstandigheden samen naar het oordeel van de commissie voldoende aanwijzingen op om een verdenking van betrokkenheid bij die inbraak van een B. te rechtvaardigen en dan mag die verdenking ook verder worden onderzocht. De vier beklagden hebben, voordat zij verdere actie ondernamen, hun vermoedens ook nog aan de officier van dienst voorgelegd, die hen daarin heeft gesteund.

Wat het eerste onderdeel van de klacht betreft is de commissie dan ook van oordeel dat dit verwijt niet terecht is en zal zij adviseren de klacht op dit onderdeel ongegrond te verklaren.

4.3 De stelling van B. dat He. en L. hebben gezegd in het bezit te zijn van een machtiging tot binnentreden, maar die niet hebben getoond, wordt door deze beiden met klem ontkend. De commissie acht het niet waarschijnlijk dat beiden daarover hebben gesproken, zij waren immers niet in het bezit van die machtiging. Ze hadden deze ook niet nodig, omdat B. hen op hun verzoek vrijwillig binnenliet. Ook dit tweede punt van de klacht acht de commissie ongegrond.

4.4 Voor de commissie is aannemelijk geworden dat L. en He. wel degelijk aan B. hebben verteld waarom zij daar toen 's nachts aan de deur kwamen en wilden binnenkomen, al is denkbaar -en waarschijnlijk - dat daarbij niet in details is getreden. Eenmaal binnen hebben zij de reden van hun komst herhaald en ook verteld dat zij zochten naar een doekje met glassplinters. Met name Ha. heeft verklaard nadrukkelijk begrip te hebben getoond voor de gezondheidstoestand van B. Dat neemt natuurlijk niet weg dat de situatie in huize B. op dat moment enerverend en hectisch was, maar dat konden de politiemensen ook niet helpen.

Ook kan niet worden uitgesloten dat in de consternatie niet alle vragen van B. zijn gehoord en correct beantwoord. Maar voor zover dat al het geval is geweest, is onvoldoende aannemelijk geworden dat er bewust neerbuigend of onbehoorlijk is opgetreden door één van de aanwezige politiemedewerkers. Ook ten aanzien van dit onderdeel van de klacht zal de commissie de korpsbeheerder adviseren de klacht ongegrond te verklaren.

4.5 Tenslotte verwijt B. U. en Ha. zonder zijn toestemming de schuur te hebben doorzocht. Nu deze beide politieambtenaren hebben verklaard slechts met een lamp in een aanbouw van de schuur naar binnen te hebben geschenen en B. ter zitting heeft verklaard van deze beide politiemensen eigenlijk geen last gehad te hebben, zal de commissie de korpsbeheerder adviseren ook dit vierde onderdeel van de klacht ongegrond te verklaren.

5. Het advies

5.1 De klachtencommissie adviseert de korpsbeheerder de klacht van B. ten aanzien van alle onderdelen ongegrond te verklaren."

8. Op 24 mei 2004 schreef de fungerend hoofdofficier van justitie te Arnhem onder meer het volgende aan het regionale politiekorps Gelderland-Zuid:

"Gezien de stukken die mij ter beschikking staan deel ik u mede in te stemmen met de voorgenomen wijze van afdoening te weten ongegrondverklaring van alle onderdelen van de klacht."

9. De korpsbeheerder besliste op 4 juni 2004 onder meer als volgt op de klacht:

"Beoordeling

Gelet op het advies van

- de Klachtencommissie politieoptreden Politieregio Gelderland-Zuid

- (...)

- de fungerend hoofdofficier van justitie te Arnhem

- (...)

alle strekkend tot ongegrondverklaring van alle onderdelen van de klacht

besluit ik de klacht van de heer B. op alle onderdelen ongegrond te verklaren."

B. Standpunt verzoeker

Het standpunt van verzoeker staat samengevat weergegeven onder Klacht.

C. Standpunt Korpsbeheerder

De korpsbeheerder reageerde op 14 september 2004 onder meer als volgt op de klacht:

"De heer S. heeft de klacht in eerste instantie bij mij ingediend bij zijn brief van 21 januari 2003. De klacht is vervolgens overeenkomstig de Klachtenregeling optreden politieregio Gelderland-Zuid door de chef van District Stad Nijmegen van mijn korps, in behandeling genomen. In zijn brief d.d. 25 maart 2004 heeft hij de heer S. bericht dat hij geen van de klachtpunten gegrond achtte.

Vervolgens heeft de heer S., namens de heer B., mij om een oordeel over de klacht verzocht. Conform het advies van de Klachtencommissie politieoptreden politieregio Gelderland-Zuid en de fungerend hoofdofficier van Justitie te Arnhem heb ik de klacht als ongegrond beoordeeld. Dit besluit is de heer S. op 18 juni 2004 toegezonden.

Op grond van de mij ter beschikking staande informatie zie ik geen aanleiding van dit oordeel af te wijken."

D. Standpunt klachtencommissie

De Klachtencommissie van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid reageerde op 13 september 2004 onder meer als volgt op de klacht:

"De klachtencommissie is bij zichzelf te rade gegaan en wil u het volgende laten weten (...):

De zitting van 6 april 2004 ligt inmiddels alweer ver achter ons en de commissie kan zich niet herinneren dat de richting waarin de jongens verdwenen zijn, daadwerkelijk zo is omschreven als de heer S. nu stelt.

Evenmin herinnert de commissie zich de opmerking dat de ambtenaren al in de schuur hadden gekeken voordat contact met de officier van justitie werd opgenomen.

Wellicht ten overvloede wil de commissie wel benadrukken dat het advies van 21 april 2004 met zorg is opgesteld en door de fungerend voorzitter, drie commissieleden en de

secretaris, die allen de zitting van 6 april 2004 hadden bijgewoond, kritisch en zorgvuldig is gelezen, voordat tot ondertekening van het advies en verzending naar de korpsbeheerder werd overgegaan."

E. Reactie verzoeker

Op 2 maart 2005 reageerde de heer S. onder meer als volgt namens de heer B.:

"Ik ben van mening dat van een behoorlijke en efficiënte klachtbehandeling alleen sprake kan zijn, als alle partijen gelijkelijk over alle voor handen zijnde informatie kunnen beschikken. Het vereiste van fair play/equality arms brengt met zich dat de klagende partij moet kunnen beschikken over de bij het bestuursorgaan berustende gegevens betreffende zijn klacht. Het ligt voor de hand stukken te verstrekken overeenkomstig de bepalingen van de Wet openbaarheid van bestuur. (...)

In deze zaak blijkt nu dat het in een eerder stadium verstrekken van onderliggende documenten in dat eerdere stadium tot meer helderheid had kunnen leiden. De verstrekte documenten waren wel toegankelijk voor beklagden. Zij zullen hun verhaal bij bijvoorbeeld de klachtencommissie in belangrijke mate gebaseerd hebben op de opgestelde mutaties. Alleen al door tijdsverloop ligt het voor de hand dat beklagden - om het geheugen op te frissen - de mutaties nog eens herlezen hebben.

Uit die mutaties blijkt overigens dat er geen aanleiding bestond, anders dan dat leden van de familie B. 'bekenden van de politie waren' om H. als verdachte van de gepleegde inbraak aan te merken:

- er was geen signalement, waardoor de inbraak in verband kon worden gebracht met H. Uit het proces-verbaal van aanhouding blijkt dat ook. Het ging om de 'ambtshalve bekende familie B.', niet een bepaalde verdachte.

- de mutatie van 6:09 uur meldt dat 'alles erg verdacht was': het licht brandde en een gezinslid droogde blijkbaar zijn jas en ging naar bed. Bepaald geen verdacht gedrag!

- blijkbaar zijn er door verbalisanten, (...) geen vuilniszakken en/of scooters aangetroffen (vgl. het proces-verbaal van aanhouding).

Uit later onderzoek is ook gebleken dat hij niet als verdachte kon worden aangemerkt: op jas en doek zijn geen relevante sporen aangetroffen. Naar verluidt is een andere verdachte in deze zaak aangehouden. Overigens merk ik op dat, naar mijn idee ten onrechte, de uitslag van het technisch onderzoek bij de stukken ontbreekt.

Nu de korpsbeheerder voor het overige niet inhoudelijk op de klacht reageert, kan ik zelf slechts verwijzen naar eerder door mij voor de heer B. ingebrachte zienswijzen. Ik blijf bij de eerder voor de heer B. ingebrachte weergave van de feiten.

Ten aanzien van de reactie van de klachtencommissie merk ik op dat ik ook in dat geval blijf bij mijn eerdere stellingen. Ik meen dat ten aanzien van het tweede genoemde punt - de ambtenaren hebben voordat contact werd opgenomen met de hulpofficier van justitie in de schuur gekeken - de gang van zaken bevestigd wordt door de weergave in het proces-verbaal van aanhouding."

F. Reactie Korpsbeheerder

Op 26 april 2005 reageerde de korpsbeheerder onder meer als volgt:

"Met een beroep op het beginsel van fair play en de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is de heer S. van mening dat van een behoorlijke en efficiënte klachtbehandeling alleen sprake kan zijn, als de klagende partij kan beschikken over de bij het bestuursorgaan berustende gegevens betreffende zijn klacht. Gezien de verdere inhoud van zijn brief doelt de heer S. er kennelijk op, dat de BPS-mutaties over het politieoptreden en het opgemaakte proces-verbaal geen deel van de interne klachtbehandeling hebben uitgemaakt.

Het standpunt van de heer S. vindt geen steun in de wet. Volgens de Memorie van Toelichting bevat hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) de minimumeisen voor behoorlijke klachtbehandeling door bestuursorganen. Anders dan bij de hoorplicht in de bezwaarschriftprocedure van artikel 7:2 Awb (zie Achtergrond, onder 5.1.; N.o.), kent de hoorplicht bij de klachtbehandeling (artikel 9:10 Awb) (zie Achtergrond, onder 5.2.; N.o.) geen bepaling over terinzagelegging van relevante stukken en toezending van afschriften aan belanghebbenden. Desondanks stuurt de Klachtencommissie politieoptreden van de politieregio Gelderland-Zuid volgens vaste procedure voorafgaand aan de hoorzitting klager en betrokken politieambtenaren het klachtdossier toe. Dit dossier bevat de bij de politie Gelderland-Zuid berustende gegevens betreffende de klacht.

Dat de BPS-mutaties over het politieoptreden en het opgemaakte proces-verbaal geen deel uitmaken van het dossier over de klacht van de heer B. vindt zijn oorzaak in de Wet politieregisters, zoals ik al aangaf in mijn brief van 23 december 2004. Volgens vast jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State is deze wet uitputtend ten opzichte van de Wob, zodat alleen al om die reden het beroep van de heer S. op de Wob niet slaagt. Bovendien dient het openbaar maken van de BPS-mutaties en het proces-verbaal mijns inziens niet het belang van de heer B. in het kader van de behandeling van zijn klacht.

(...)

Anders dan de heer S. stelt, was het niet in het belang van het lopende opsporingsonderzoek in een eerder stadium meer helderheid te verschaffen. Om die reden heeft ook de klachtencommissie besloten de verdere behandeling van de klacht aan te

houden totdat het strafrechtelijk onderzoek was afgerond. De klachtencommissie heeft vervolgens op basis van de stukken en verklaringen van de betrokkenen een afgewogen advies uitgebracht aan mij. De betrokken politieambtenaren hebben ter voorbereiding op de hoorzitting bij de klachtencommissie vanzelfsprekend onder meer hun 'eigen' mutaties en proces-verbaal doorgenomen. Zodoende waren zij in staat de commissie meer accuraat en vollediger te informeren, hetgeen met name ook in het belang was van de heer B.

Zonder de deskundigheid van de heer S. tekort te willen doen, merk ik op dat de zoon van de heer B. direct na zijn aanhouding op 21 januari 2003 is voorgeleid aan een hulpofficier van justitie. Deze laatste was zeer wel in staat om aan de hand van de feiten en omstandigheden te concluderen, dat de zoon van de heer B. door de betrokken politieambtenaren terecht als verdachte was aangemerkt. Dat bij nader onderzoek er onvoldoende bewijs kon worden vergaard om tot vervolging door het Openbaar Ministerie over te gaan, doet daar niet aan af.

Ten slotte wil ik in dit kader niet onvermeld laten dat ik inmiddels heb kennis genomen van de correspondentie, die de klachtencommissie over deze klacht (...) gevoerd heeft. Wellicht ten overvloede maak ik u er op attent dat de juistheid van de bevindingen en het advies van de klachtencommissie d.d. 21 april 2004 voor mij niet ter discussie staat. Gezien vorenstaande zie ik ook in dit stadium van uw onderzoek geen aanleiding mijn oordeel van 4 juni 2004 over deze klacht te herzien."

G. Nadere reactie verzoeker

Op 18 mei 2005 reageerde de heer S. namens de heer B. onder meer als volgt:

"1. Terecht merkt de korpsbeheerder op dat hoofdstuk 9 Awb slechts de minimumeisen voor behoorlijke klachtafhandeling bevat. Dat betekent dat er wel degelijk andere aanvullende eisen kunnen bestaan. Ik meen ook dat die bestaan en ondermeer voortvloeien uit algemene beginselen van behoorlijk bestuur, algemene beginselen van behoorlijke procesorde en wetten en verdragen. Dit wordt ook min of meer bevestigd door de korpsbeheerder, waar zij aangeeft dat de klachtencommissie - volgens haar onverplicht ('**Desondanks** stuurt de Klachtencommissie ...') - een klachtdossier aan partijen stuurt. Niet juist is echter dat het betreffende dossier de op de klacht betrekking hebbende stukken bevat. Dat is in deze procedure juist gebleken: belangrijke stukken ontbraken. Het is niet aan de politie/de korpsbeheerder te bepalen of bepaalde stukken al dan niet van belang zijn voor de andere partij. Inmiddels is gebleken dat de, oorspronkelijk missende, stukken wel degelijk van belang zijn voor een vollediger beeld van de gang van zaken. Overigens heb ik ten aanzien van de vraag of dergelijke stukken binnen een (klacht)procedure dienen te worden verstrekt niet naar de Wob verwezen. Dat heb ik enkel gedaan ten aanzien van de wijze van verstrekken (weglakken van 'privacy-gevoelige' passages).

2. Overigens kunnen op grond van artikel 15 lid 1 onder b van de WPolr (zie Achtergrond, onder 6.2.; N.o.) aan de burgemeester in het kader van klachtbehandeling gegevens worden verstrekt (vgl. ook: A.G.P. van Ruth en E. Schreuders, Politiegegevens beschermd, een toelichting op het gesloten verstrekkingenregime van de Wet politieregisters, Registratiekamer, Den Haag, 2000, (...), paragraaf 6.3.1) (zie Achtergrond, onder 10.; N.o.) Op grond van de eerder aangehaalde beginselen meen ik dat die, aan de burgemeester verstrekte/te verstrekken gegevens, ook aan klager kunnen worden verstrekt. Ook artikel 5a van de WPolr (zie Achtergrond; onder 6.1.; N.o.) spreekt van gebruik van gegevens ten behoeve van de klachtbehandeling; in dat geval van onverdachte personen.

3. Ik meen nog steeds dat ten onrechte de gegevens van beklaagden worden weggelakt. Zoals eerder opgemerkt, zijn de namen, binnen het kader van de klachtbehandeling, al bekend bij klager. Bovendien gaat de Nationale ombudsman er bij de klagende burger vanuit dat deze zijn naam opgeeft. Dit uitgangspunt hanteert u vanuit een oogpunt van fair play. Het lijkt mij dat dat beginsel over en weer dient te gelden. Het is juist dat de gedragingen van politieambtenaren in het kader van een klachtprocedure worden aangemerkt als een gedraging van de korpsbeheerder.

Niettemin betreft het feitelijk handelen door de betrokken beambten. Voor het klachtonderzoek is het bovendien bepaald relevant wie wat heeft gedaan en wie wat daarover relateert. Een verregaande abstractie van het politieoptreden is tenslotte ongewenst voor de beleving van en genoegdoening ten aanzien van de individuele burger/klager. In diens beleving is het toch echt de betrokken politieman of -vrouw die, al dan niet klachtwaardig, tegen hem/haar heeft opgetreden.

4. De korpsbeheerder stelt dat de zoon van de heer B. terecht als verdachte is aangemerkt en dat de betrokken hulp-OvJ zeer wel in staat was een en andere te beoordelen. Dat oordeel maar vooral het daaraan voorafgaande handelen van de betrokken politieambtenaren is nu juist onderwerp van de klacht.

5. Ik vind het overigens vreemd dat de korpsbeheerder nog steeds geen reactie geeft op de door mij naar voren gebrachte stelling, dat - al gedurende de klachtbehandeling - iemand anders voor de betreffende inbraak is aangehouden en vervolgd. Dat is wel zo, of niet zo en eenvoudig na te gaan.

6. Overigens was het, nu de korpsbeheerder blijkbaar kennis heeft kunnen nemen van uw correspondentie met de klachtencommissie, wel zo fair van haar geweest zich ook over de daar naar voren gebracht punten zelf uit te laten. Dit geldt temeer nu - zoals in mijn eerdere brief aangegeven - de gang van zaken bevestigd wordt door de weergave in het proces-verbaal van aanhouding."

H. Nadere reactie korpsbeheerder

Op 8 juni 2005 deelde de korpsbeheerder onder meer het volgende mee:

"1. Ten onrechte leest de heer S. in de aangehaalde werkwijze van de klachtencommissie een bevestiging voor zijn stelling, dat er 'aanvullende eisen' voor behoorlijke klachtbehandeling bestaan. De werkwijze van de klachtencommissie vloeit voort uit het voor haar vastgestelde reglement, dat ziet op het interne functioneren van de klachtencommissie. In mijn brief van 26 april 2005 heb ik al aangegeven waarom de door de heer S. bedoelde 'belangrijke stukken' geen deel uitmaakten van het door de klachtencommissie toegezonden dossier. De reactie van de heer S. brengt mij niet tot een andere zienswijze. Overigens is de heer S. minder standvastig in zijn betoog. In zijn brief van 2 maart 2005 schrijft hij immers: 'Het ligt voor de hand stukken te verstrekken overeenkomstig de bepalingen van de Wet openbaarheid van bestuur' (Wob). Naar het zich laat aanzien ontkent de heer S. nu die verwijzing gemaakt te hebben. Dat hij daarbij 'overigens' van mening is dat de namen van de betrokken politieambtenaren op grond van de Wob niet zouden moeten worden weggelakt, doet hier niet aan af.

2. Bij zijn verwijzing naar artikel 15 lid 1 onder b van de WPoR (zie Achtergrond, onder 7.2.; N.o.) en de publicatie van de voormalige Registratiekamer 'Politiegegevens beschermd' verzuimt de heer S. te vermelden dat de burgemeester die gegevens kunnen worden verstrekt in verband met diens zeggenschap over de politie. Tegen de suggestie van de heer S, dat verstrekking van gegevens aan klager op gelijke voet dient plaats te vinden, neem ik pertinent stelling. De verwijzing van de heer S. naar artikel 5a van de WPoR (zie Achtergrond, onder 6.1.; N.o.) treft geen doel. Die bepaling zegt niet meer (en niet minder) dan dat de registerbeheerder gegevens over onverdachte personen na verloop van vier maanden slechts in een andere registratie mag opnemen en gebruiken voor onder meer de afhandeling van klachten. Dit staat los van de eventuele verstrekking van die gegevens.

3. In zijn brief van 2 maart 2005 verwees de heer S. al naar de toelichting op de Wob in de losbladige Vermande, waar het ging om het 'weglakken' van de persoonsgegevens van de betrokken politieambtenaren. De betreffende toelichting vermeldt echter meer dan de heer S. in zijn brief aanhaalt. Ik citeer: 'Ook voor ambtenaren en bestuurders geldt de uitzonderingsgrond. Over hen worden gegevens verzameld in het kader van de personeels- en apparaatzorg. Deze gegevens zijn vertrouwelijk en blijven dat ook wanneer daar om wordt gevraagd, bijvoorbeeld in het kader van benoemingen.' Op bladzijde 11 van diezelfde toelichting staat onder het kopje 'jurisprudentie' nog het volgende vermeld: 'Door weglating van persoonlijke gegevens van direct betrokkenen en informanten, ook als dit opsporingsambtenaren zijn, kan het gevaar van schending van de persoonlijke levenssfeer worden weggenomen. Voor het aanspreken van (onderzoeks)ambtenaren op hun ambtelijk handelen is het niet nodig te beschikken over privé-gegevens van betrokkenen. Kennis van diens hoedanigheid is voldoende.' Dit betekent dat het bijvoorbeeld voldoende is te vermelden dat het om een hoofdagent van politie ging, of om een rechercheur. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft zich in haar uitspraak van 12 februari 1998 (No.Ho1.96.0730) in dezelfde zin

uitgelaten. Ook mr. E.P.J. Duurkoop verwijst onder meer naar deze uitspraak op bladzijde 42 en 43 van zijn praktijkdossier Awb en openbaarheid (Kluwer, Deventer-2004). Overigens is het opmerkelijk dat de heer S. op dit punt nu niet meer naar de Wob verwijst, maar de invalshoek van het klachtonderzoek kiest. Voor kennisneming van mijn standpunt daarover verwijs ik korthedshalve naar mijn brief van 6 april 2004, bladzijde 2, eerste alinea. De reactie van de heer S. brengt mij ook hier niet tot een andere zienswijze.

(...)

6. In mijn brief van 26 april 2005 heb ik reeds aangegeven, dat de juistheid van de bevindingen en van het advies van de klachtencommissie voor mij niet ter discussie staat. De reactie van de heer S. brengt mij ook op dit laatste punt niet tot een andere zienswijze."

I. Nadere reactie verzoeker

Op 28 juni 2005 reageerde de heer S. namens de heer B. onder meer als volgt:

"1. Ik reageer slechts op de opmerking van de korpsbeheerder m.b.t. mijn verwijzing naar de Wob. Het is volstrekt duidelijk dat ik verstrekking van stukken noodzakelijk vind vanuit het oogpunt van een behoorlijke klachtbehandeling. Ik heb slechts voor de **wijze van verstrekking** verwezen naar de Wob. Ik ontken die verwijzing dus geenszins.

(...)

3. Het gaat hier niet om meer persoonsgegevens dan de naam van de betrokken politieambtenaren. Die namen zijn bovendien in het voorgaande traject al bekend geworden. Een politieambtenaar dient zich ook ingevolge artikel 2 van de Ambtsinstructie (zie Achtergrond, onder 8.; N.o.) bekend te maken. Ook tegen de achtergrond van die bepaling zie ik niet in waarom een politiebeambte zich, op het moment dat het tot een klacht komt - naar aanleiding van een optreden waarbij hij/zij zich doorgaans bekend dient te maken op grond van artikel 2 Ambtsinstructie - in anonimiteit zou kunnen hullen.

Het gaat niet om personeelsgegevens en het gaat hier ook niet om informanten. Voor het overige blijf ik bij mijn verwijzing van 2 maart 2005. Het is ook niet 'opmerkelijk dat ik op dit punt niet meer naar de Wob verwijs'. Zie hiervoor onder 1."

J. verklaring betrokken ambtenaar

Op 26 juli 2005 legde betrokken ambtenaar He. aan een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman een verklaring af die onder meer het volgende inhoudt:

"Ik ben sinds 3 jaar werkzaam als agent bij het regionale politiekorps Gelderland-Zuid.

Het feitencomplex betreffende de zaak van de heer B. heeft zich inmiddels twee en een half jaar geleden voltrokken. Ik zal voor zover ik mij het een en ander kan herinneren

proberen antwoord te geven op de door u gestelde vragen.

Op 21 januari 2003 omstreeks 03:45 uur kwam er een melding binnen. Bij de (winkel; N.o.) aan de H-weg in Nijmegen was ingebroken. Doorgaans is het zo dat er naar aanleiding van een melding meerdere eenheden reageren. Meestal gaat een eenheid ter plaatse terwijl de andere eenheid de buurt verkent. Zo ook in dit geval.

Ik ben samen met betrokken ambtenaar L. in de richting van de (winkel; N.o.) aan de H-weg gereden; vanuit de H-weg hebben wij de buurt verkend. Collega L. was toentertijd al ongeveer 8 jaar werkzaam bij het regionale politiekorps Gelderland-Zuid.

De (winkel; N.o.) bevindt zich aan de rand van de wijk genaamd Hx Aangezien collega L. een van de zoons van de heer B. uit hoofde van zijn functie kende zijn wij de wijk Hx ingereden waar de familie B. woont. Op enig moment kwamen wij langs het huis van de familie B. Wij zagen dat alleen in het huis van de familie B. licht brandde. Wij hebben het politievoertuig niet bij de woning geparkeerd maar iets verderop. Vervolgens zijn collega L. en ik het politievoertuig uitgestapt en zijn wij naar de woning gelopen. Collega L. stond aan de voorkant van de woning en ik stond aan de achterzijde. Hij zag dat een van de zoons van de heer B. in de woonkamer stond en zijn jas schoonmaakte met een natte doek. U stelt mij de vraag of ik dit zelf heb waargenomen. Ik antwoord dat ik dit niet zelf heb waargenomen, maar dat collega L. mij heeft verteld dat een hem ambtshalve bekende zoon van B. zijn jas met een natte doek aan het schoonmaken was. Collega L. vertelde mij dit toen hij mij bij zich riep. Zoals ik al eerder verklaarde, stond ik niet aan de voorzijde van de woning waar collega L. dit alles waarnam. Toen hij mij bij zich riep, was er niets meer vanuit de voorzijde van de woning te zien. Vervolgens zijn wij doorgereden naar de (winkel; N.o.). Een andere eenheid was al ter plaatse en collega L. en ik hadden dus eerst de omgeving verkend op zoek naar mogelijke verdachten.

Toen wij bij de (winkel; N.o.) arriveerden, hebben wij de beelden van de beveiligingcamera bekeken. Wij zagen toen dat de inbrekers de (winkel; N.o.) waren binnengekomen via een deur. Verder zagen wij dat een aantal in zwart geklede personen met mutsen en capuchons op een aantal sloffen sigaretten wegnam en in een zak stopte. U vraagt mij of een van de daders te herkennen was; ik antwoord dat geen van de daders te herkennen was omdat zij allen mutsen of capuchons op hadden.

Bij de betreffende deur namen wij glassplinters waar. Toen wij de videobeelden bij de (winkel; N.o.) hadden bekeken, zijn wij wederom naar het huis van de familie B. gegaan. U vraagt mij waarom wij dat deden. Ik antwoord het volgende. Gezien het feit dat wij kort na de melding hadden waargenomen dat er licht in het huis van de familie B. brandde, collega L. had gezien dat een van de zoons een zwarte jas aan het schoonmaken was met een natte doek en collega L. een van de zoons uit hoofde van zijn beroep kende, waren wij de mening toegedaan dat er jegens een van de zoons sprake was van een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit.

Onderweg naar de woning hebben wij de hulpofficier van justitie gebeld met de vraag of er sprake was van voldoende aanwijzingen dat een van de zoons van de familie B. bij de inbraak in de (winkel; N.o.) betrokken was. De hulpofficier van justitie twijfelde of er op dat moment kon worden gezegd dat er voldoende aanwijzingen waren. Hij was van mening dat we eerst moesten aanbellen om zo - zonder dat hij een machtiging tot binnentreden zou uitschrijven - met behulp van vrijwillige medewerking een verklaring te krijgen van de mogelijke verdachte over voormelde feiten.

Ik zal nu verklaren over de gang van zaken vanaf het moment waarop collega L. en ik bij de familie B. aanbelden. Een zoon deed de deur open. Wij vroegen of zijn vader bij de deur kon komen. Tegelijkertijd kwam een andere zoon de trap af. Deze zoon had een nat shirt aan. Wij hadden vanaf de deuropening zicht op de trap. U vraagt mij of het ging om dezelfde zoon die door de heer L. eerder was gezien. Ik antwoord dat ik dit niet weet omdat ik aan de achterkant van de woning stond toen wij de eerste keer bij de woning waren.

Op een gegeven moment kwam de heer B. aan de deur. Collega L. voerde het woord. Hij deelde de heer B. mee dat een van zijn zoons werd verdacht van een strafbaar feit. Collega L. vroeg hem of wij binnen mochten komen. De heer B. gaf ons toen aan dat wij in zijn woning mochten komen; hij wilde niet dat de buurtbewoners zouden zien dat wij aan de deur stonden. U vraagt mij of wij het woord 'machtiging' op enig moment in de mond hebben genomen toen wij met de heer B. bij de deur van zijn woning in gesprek waren. Ik antwoord dat collega L. en ik nimmer het woord 'machtiging' in de mond hebben genomen noch op enigerlei wijze hebben gedaan alsof wij van de hulpofficier van justitie toestemming hadden om zijn woning binnen te treden. Toen wij binnen waren, hebben wij de heer B. nogmaals gezegd dat wij een van zijn zoons als verdachte aanmerkten van een strafbaar feit en dat wij gezien hadden dat hij zijn jas schoonmaakte met een doek. De heer B. is de Nederlandse taal voldoende machtig en begreep ons.

Toen wij al in de woning waren, kwam een van de zoons de woonkamer in. Hij had een zwarte jas aan. Op een gegeven moment vroegen wij de heer B. of wij in de keuken mochten kijken. Ook dat stond hij toe. Toen wij in de keuken waren, zagen wij een natte doek. Wij hebben met een zaklamp op deze doek geschenen. Wij zagen toen met het blote oog dat er veel glassplinters op het doek zaten. Wij hebben vervolgens de zoon die met een zwarte jas de woning in kwam, aangehouden."

H. Reactie verzoeker

Bij brief van 1 april 2006 reageerde de Werkgroep Klachten Politieoptreden namens de heer B. onder meer als volgt op de verklaring van He. :

"Hieronder zal ik dan ook alsnog enkele opmerkingen maken over de afgelegde verklaring.

- In zijn verklaring stelt He.: dat men op enig moment langs het huis van de familie B. kwam. Hieruit zou kunnen worden afgeleid dat men ook nog op andere plaatsen naar verdachten heeft gezocht. In het mede door hem opgemaakte proces-verbaal van 21 januari 2003 staat echter te lezen dat men direct naar het huis van de ambtshalve bekende familie B. is gereden.

- Uit de verklaring van He. zou kunnen blijken dat hij zich, aan de voorzijde van het huis, bij zijn collega L. heeft gevoegd ('Collega L. vertelde mij dit toen hij mij bij zich riep. [...] Toen hij mij bij zich riep, was er niets meer vanuit de voorzijde van de woning te zien.'). Dit terwijl in het proces-verbaal van 21 januari 2003 staat te lezen: 'Hierop ben ik (...) naar de achterzijde van de woning gelopen om collega He. van mijn bevindingen op de hoogte te stellen.'

Het is niet waar dat He. en L. eerst de omgeving verkend hebben op zoek naar mogelijke verdachten, voordat zij naar de (winkel; N.o) zijn gegaan. Zoals ook hierboven al is aangegeven zijn zij, volgens hun eigen PV, direct naar de woning van B. gereden.

Zeer opvallend is het feit dat He. het in zijn verklaring heeft over het bekijken van de beelden van de beveiligingscamera.

In het proces-verbaal van 21 januari 2003 wordt gesteld dat op het moment dat, He. en L., bij de (winkel; N.o.) aankomen, er als gevolg van een technische storing geen beelden kunnen worden teruggekeken die door de bewakingscamera waren opgenomen. Ook in de hele verdere procedure (bijv. zitting bij de klachtencommissie) wordt er niet gerept over het bekijken van opgenomen beelden.

He. is in zijn verklaring echter wel zeer gedetailleerd over wat hij op de beelden heeft gezien. Het lijkt er dan ook op dat men, op een gegeven moment, inderdaad beelden van de bewakingscamera heeft bekeken.

Een verklaring waarom dit dan tijdens de procedure is verzwegen kan liggen in het feit dat, zoals ook He. in zijn verklaring zegt, er op de beelden geen daders te herkennen waren. Een reden te minder waarom men (de zoon van; N.o.) B. als verdachte kon aanmerken.

Uit een aantal van bovenstaande opmerkingen, maar ook uit de opsomming van redenen om wederom naar het huis van de familie B. te gaan spreekt een grote mate van 'tunnelvisie'. Uit een inbraak in de buurt van het huis van de familie B. wordt meteen geconcludeerd dat een lid van het gezin B. daar dan wel mee te maken zal hebben. Naar andere mogelijke verdachten wordt niet meer uitgekeken. Alles wat er wordt waargenomen wordt zo geïnterpreteerd dat B. al snel tot 'verdachte' wordt.

In zijn verklaring zegt He. dat de hulpofficier van justitie twijfelde of er op het moment dat He. en L., voor de tweede keer naar de woning van de familie B. gingen, kon worden gezegd dat er voldoende aanwijzingen waren dat een van de zoons van de familie B. bij de

inbraak in de (winkel; N.o.) betrokken was.

Dit staat in flagrante tegenstelling tot de weergave die L., op 6 april 2004, tijdens de zitting bij de klachtencommissie heeft gegeven. Een weergave waarvan He., tijdens diezelfde zitting, zegt dat die juist is. De weergave van L. luidt: 'He. en hij hebben eerst met de eveneens aanwezige N. en Ha. overlegd, vervolgens per telefoon met de officier van dienst (...) en de conclusie was dat er voldoende aanwijzingen waren om (de zoon van verzoeker; N.o.) als verdachte van deze inbraak aan te merken.' He. zelf voegt daar nog aan toe: 'Alle feiten op een rijtje maakten (de zoon van verzoeker; N.o.) voor hen tot een verdachte van de inbraak.'

In het proces-verbaal van 21 januari 2003 is trouwens helemaal niets te lezen over een telefoontje met de officier van dienst/hulpofficier van justitie.

- In de verklaring van He. valt te lezen dat, toen (verzoeker; N.o.) aan de deur kwam, L. tegen (verzoeker; N.o.) hem gezegd heeft 'dat een van zijn zoons werd verdacht van een strafbaar feit'. Verderop valt ook nog te lezen: 'Toen wij binnen waren, hebben wij de (verzoeker; N.o.) nogmaals gezegd dat wij een van zijn zoons als verdachte aanmerken van een strafbaar feit [...].'

Deze mededelingen waren echter in strijd met de waarheid.

Eerder in de verklaring staat, zoals ook hierboven al aangegeven is, namelijk te lezen dat de hulpofficier van justitie twijfelde 'of er sprake was van voldoende aanwijzingen dat een van de zoons van de familie B. bij de inbraak in de (winkel; N.o.) betrokken was.' En verder dat: De hulpofficier van justitie van mening was dat He. en L. eerst moesten aanbellen om zo - zonder dat hij een machtiging tot binnentreden zou uitschrijven - met behulp van vrijwillige medewerking een verklaring te krijgen van de *mogelijke* verdachte over voormelde feiten.

Nu de politie de heer B. verschillende malen (in strijd met de waarheid) heeft gezegd dat zijn zoon verdachte was, is het niet vreemd dat de heer B. dacht en ook kon denken dat de politie rechtmatig, dat wil zeggen met een machtiging, optrad.

In casu had het meer in de rede gelegen dat de politie juist had aangegeven *niet* over een machtiging te beschikken. En het de heer B. dan ook vrijstond hen de toegang tot het huis, en al helemaal de (door)zoeking in het huis, te weigeren."

Achtergrond

1. Grondwet

1.1. Artikel 10

Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.

1.2. Artikel 12, eerste lid

"Het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner is alleen geoorloofd in de gevallen bij of krachtens de wet bepaald, door hen die daartoe bij of krachtens de wet zijn aangewezen."

2. Wetboek van Strafrecht

2.1. Artikel 311 (oud) eerste lid, sub 4 en 5

"Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie wordt gestraft:

(...)

4°. diefstal door twee of meer verenigde personen;

5°. diefstal waarbij de schuldige zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum."

3. Wetboek van Strafvordering

3.1. Artikel 27, eerste lid (oud)

"Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

3.2. Artikel 55

"1. In geval van ontdekking op heeter daad van een misdrijf kan ieder, ter aanhouding van den verdachte, elke plaats betreden, met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoner en van de plaatsen, genoemd in artikel 12 van de Algemene wet op het binnentreden (Stb. 1994, 572).

2. Zoowel in geval van ontdekking op heeter daad als buiten dat geval kan iedere opsporingsambtenaar, ter aanhouding van den verdachte, elke plaats betreden."

3.3. Artikel 55a:

"1. In geval van ontdekking op heterdaad van een strafbaar feit of in geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 67, eerste lid, kan iedere opsporingsambtenaar ter aanhouding van de verdachte elke plaats doorzoeken. Hij behoeft daartoe de machtiging van de officier van justitie, behoudens het geval van dringende noodzakelijkheid. In het laatste geval wordt de officier van justitie onverwijld van de doorzoeking op de hoogte gesteld.

2. Indien de officier van justitie aan een opsporingsambtenaar een machtiging heeft verleend ter aanhouding van de verdachte een woning zonder toestemming van de bewoner te doorzoeken, is voor het binnentreden in die woning door de betrokken opsporingsambtenaar geen machtiging als bedoeld in artikel 2 van de Algemene wet op het binnentreden vereist."

3.4. Artikel 67 (oud), eerste lid, onder a

" Een bevel tot voorlopige hechtenis kan worden gegeven in geval van verdenking van:

a. een misdrijf waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van vier jaren of meer is gesteld."

3.5. Artikel 96 (oud), eerste lid

"In geval van ontdekking op heterdaad van een strafbaar feit of in geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in artikel 67, eerste lid, is de opsporingsambtenaar bevoegd de daarvoor vatbare voorwerpen in beslag te nemen en daartoe elke plaats te betreden."

4. Algemene wet op het binnentreden (Awbi)

4.1. Artikel 2

"1. Voor het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner is een schriftelijke machtiging vereist, tenzij en voor zover bij wet aan rechters, rechterlijke colleges, leden van het openbaar ministerie, burgemeesters, gerechtsdeurwaarders en belastingdeurwaarders de bevoegdheid is toegekend tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner. De machtiging wordt zo mogelijk getoond.

2. Onze Minister van Justitie stelt het model van deze machtiging vast.

3. Een schriftelijke machtiging als bedoeld in het eerste lid is niet vereist, indien ter voorkoming of bestrijding van ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid van personen of goederen terstond in de woning moet worden binnengetreden."

4.2. Artikel 3

"1. Bevoegd tot het geven van een machtiging tot binnentreden zijn:

- a. de advocaat-generaal bij het gerechtshof;
- b. de officier van justitie;
- c. de hulpofficier van justitie.

2. Voor zover de wet niet anders bepaalt, is de burgemeester bevoegd tot het geven van een machtiging tot binnentreden in een woning gelegen binnen zijn gemeente voor andere doeleinden dan strafvordering.

3. Degene die bevoegd is een machtiging te geven, gaat daartoe slechts over, indien het doel waartoe wordt binnentreden het binnentreden zonder toestemming van de bewoner redelijkerwijs vereist."

5. Algemene wet bestuursrecht

5.1. Artikel 7:2

"1. Voordat een bestuursorgaan op het bezwaar beslist, stelt het belanghebbenden in de gelegenheid te worden gehoord.

2. Het bestuursorgaan stelt daarvan in ieder geval de indiener van het bezwaarschrift op de hoogte alsmede de belanghebbenden die bij de voorbereiding van het besluit hun zienswijze naar voren hebben gebracht."

5.2. Artikel 9:10, eerste en tweede lid

"1. Het bestuursorgaan stelt de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid te worden gehoord.

2. Van het horen van de klager kan worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord."

5.3. Artikel 9:15, tweede en derde lid

"2. Het horen geschiedt door de in artikel 9:14 bedoelde persoon of commissie. Indien een commissie is ingesteld, kan deze het horen opdragen aan de voorzitter of een lid van de commissie.

3. De persoon of commissie beslist over de toepassing van artikel 9:10, tweede lid."

6. Wet politieregisters (geldend op 8 juli 2003)

6.1. Artikel 5a

"1. Omtrent onverdachte personen worden in een politieregister, aangelegd voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, slechts gegevens opgenomen:

- a. overeenkomstig paragraaf 3a van deze wet,
- b. in het register, bedoeld in artikel 4 van de Wet melding ongebruikelijke transacties dan wel
- c. gedurende een termijn die niet langer is dan vier maanden.

2. In het geval, bedoeld in het eerste lid, onder c, worden geen gegevens verstrekt overeenkomstig artikel 18, derde lid, van deze wet. De gegevens kunnen na verloop van de termijn slechts worden opgenomen en gebruikt voor:

- a. de afhandeling van klachten,
- b. de verantwoording van de verrichtingen naar aanleiding van de opgenomen gegevens, of
- c. niet tot individuele natuurlijke personen herleidbare beleidsinformatie."

6.2. Artikel 15, eerste lid

"1. Uit een politieregister worden op hun verzoek gegevens verstrekt aan:

- a. leden van het openbaar ministerie, voor zover zij deze behoeven
 1. in verband met hun gezag en zeggenschap over de politie, dan wel over andere personen of instanties die met de opsporing van strafbare feiten zijn belast, of
 2. voor de uitvoering van andere bij of krachtens wet opgedragen taken;
- b. de burgemeesters, voor zover zij deze behoeven
 1. in verband met hun gezag en zeggenschap over de politie, of
 2. in het kader van de handhaving van de openbare orde."

6.3. Artikel 18, derde lid

"Bij algemene maatregel van bestuur kunnen personen of instanties met een publieke taak belast, indien het openbaar belang dit vordert, worden aangewezen aan wie in bij die algemene maatregel aan te geven gevallen gegevens uit een politieregister mogen worden of dienen te worden verstrekt. Daarbij kunnen nadere regels omtrent de verstrekking

worden gesteld."

6.4 Artikel 30, eerste lid

"Een ieder die krachtens deze wet de beschikking krijgt over gegevens met betrekking tot een derde, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover een bij of krachtens deze wet gegeven voorschrift mededelingen toelaat, dan wel de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verstrekt tot het ter kennis brengen daarvan noodzaakt."

7. Besluit Politierregisters (geldend op 8 juli 2003)

7.1. Artikel 14, eerste lid

"Gegevens worden desgevraagd uit een politieregister verstrekt, voorzover zij deze behoeven voor een goede uitvoering van hun taak, aan

a. de personen, anders dan die bedoeld in artikel 14, onder a, van de wet, die bij de politie, het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties of bij de Centrale Justitiële Dienst Koninklijke marechaussee werkzaam zijn ten dienste van de uitvoering van de politietaak, voor zover zij daartoe door de desbetreffende beheerder schriftelijk zijn geautoriseerd;

b. de Commissie schadefonds geweldsmisdrijven als bedoeld in artikel 2 van de Wet voorlopige regeling schadefonds geweldsmisdrijven (Stb. 1975, 382);

c. de Directeur van de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen voor zover dit noodzakelijk is met het oog op het onderzoek, bedoeld in de artikelen 101 en 142 van het Reglement rijbewijzen, en het betreft overtreding van artikel 6 of artikel 8 van de Wegenverkeerswet 1994;

d. personen, werkzaam bij een advies- en meldpunt kindermishandeling als bedoeld in de Bijlage onder I, onder 4, behorende bij de Wet op de jeugdhulpverlening (Stb. 1989, 360);

e. personen, belast met de uitvoering van de Vreemdelingenwet 2000, voor zover het betreft gegevens die noodzakelijk zijn voor de vaststelling van de identiteit van personen;

f. personen die de beheerder heeft benoemd in een commissie van toezicht, voor zover zij de beheerder bijstaan bij het toezicht op het beheer en het gebruik van politieregisters;

g. de directeurs van de inrichtingen, bedoeld in artikel 6 van de Beginselenwet gevangeniswezen, de directeurs van de inrichtingen, bedoeld in artikel 37d van het Wetboek van Strafrecht, en directeurs van de inrichtingen, bedoeld in artikel 1, onder b, van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, voor zover zij deze behoeven voor het nemen van beslissingen inzake hetzij de aanstelling of het ontslag van personeel, hetzij voor de toelating tot de inrichting van personen die niet worden ingesloten in de inrichting

voor zover dat noodzakelijk is voor de orde of de veiligheid van de inrichting respectievelijk de voorziening;

h. Onze Minister van Justitie, voor zover dit in het kader van de benoeming, de herbenoeming of het ontslag van de leden van de commissies van toezicht bij de inrichtingen, genoemd onder g, noodzakelijk is teneinde na te gaan of er bezwaren bestaan tegen de benoeming van betrokkene;

i. personen die optreden namens een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid op ideële grondslag die krachtens zijn doelstelling en blijkens zijn feitelijke werkzaamheden in het bijzonder de belangen van slachtoffers van strafbare feiten of van verkeersongevallen behartigt, voor zover de gegevens betrekking hebben op deze slachtoffers en die rechtspersoon tot het ontvangen van dergelijke gegevens is gemachtigd door de Minister van Justitie, de Registratiekamer gehoord;

j. het bestuur van de Stichting Processen Verbaal, voor zover het betreft gegevens inzake aanrijdingen of aanvaringen;

k. personen en instanties met een publieke taak belast, voor zover het betreft gegevens die op hun verzoek met het oog op de signalering van personen zijn opgenomen;

l. Onze Minister van Justitie, voor zover dit noodzakelijk is met het oog op:

1°. de afgifte van een verklaring van geen bezwaar in verband met de oprichting van een naamloze of besloten vennootschap dan wel de wijziging van de statuten daarvan;

2. de uitoefening van de bevoegdheden krachtens de Wet wapens en munitie of de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus;

m. Onze Minister van Verkeer en Waterstaat, voor zover hij deze behoefte in verband met de hem bij de artikelen 131 tot en met 134 van de Wegenverkeerswet 1994 opgedragen taak;

n. de Directeur van de Dienst Wegverkeer, voor zover hij deze behoefte in verband met de uitvoering van de taken van de Dienst Wegverkeer;

o. medewerkers van Halt-bureaus, voor zover deze bureaus op grond van artikel 48g, eerste lid, van de Wet Justitie-subsidies zijn aangewezen door Onze Minister van Justitie en het gegevens betreft die voor de alternatieve afdoening van strafbare feiten, gepleegd door minderjarigen, noodzakelijk zijn.

p. Onze Minister van Justitie, voor zover dit in het kader van de beoordeling van een verzoek tot het verkrijgen van het Nederlanderschap op grond van artikel 9, eerste lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap, noodzakelijk is teneinde na te gaan of tegen de

betrokkene een uitleveringsverzoek is gedaan;

q. de burgemeester, voor zover dit in het kader van de beoordeling van een verzoek tot het verkrijgen van het Nederlanderschap op grond van de Rijkswet op het Nederlanderschap, noodzakelijk is;

r. de burgemeester en de commissaris van de Koning, voor zover dit in het kader van hun adviserende taak, bedoeld in het Reglement op de Orde van de Nederlandse Leeuw en de Orde van Oranje-Nassau noodzakelijk is;

s. ambtenaren aan wie bevoegdheden zijn toegekend met het oog op het toezicht op de naleving van de regels die zijn gesteld bij of krachtens de Wet milieubeheer, de Wet milieugevaarlijke stoffen, de Bestrijdingsmiddelenwet 1962, de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, de Wet inzake de luchtverontreiniging, de Wet bodembescherming en de Meststoffenwet, voor zover het gegevens over overtredingen van deze wetten betreft en zij deze behoeven voor de goede uitoefening hun toezichthoudende bevoegdheden;

t. de raad voor de kindbescherming, voor zover het de strafrechtelijke uitoefening van zijn taak betreft, alsmede zijn bevoegdheden ter uitvoering van de ondertoezichtstelling van minderjarigen, bedoeld in de artikelen 254 en volgende van Boek I van het Burgerlijk Wetboek en de in het kader daarvan te treffen voorlopige voorzieningen en voor zover het gegevens betreft die uitsluitend zijn vastgelegd met het oog op de hulpverleningstaak van de politie;

u. het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder k, van het Besluit algemene rechtspositie politie en artikel 1, eerste lid, onder e, van het Besluit rechtspositie vrijwillige politie, voor zover zij deze behoeven voor het verrichten van een antecedentenonderzoek als bedoeld in artikel 8a, eerste en tweede lid, en artikel 8b, eerste lid, van het Besluit algemene rechtspositie politie en artikel 4a, eerste lid, en artikel 4b, eerste lid, van het Besluit rechtspositie vrijwillige politie, of voor het verrichten van een antecedentenonderzoek ten aanzien van personen die op basis van een arbeidsovereenkomst of anderszins werkzaamheden verrichten voor een politiekorps of het Landelijk selectie- en opleidingsinstituut politie;

v. Onze Minister van Justitie ten behoeve van het verwerken van deze gegevens in het Cliënt-Volgsysteem Jeugdcriminaliteit;

w. korpschefs van een regionaal politiekorps voor zover dit noodzakelijk is ter uitvoering van artikel 3.3.2, zevende lid, van het Vuurwerkbesluit;

x. de Raad voor de Transportveiligheid, bedoeld in artikel 2 van de Wet Raad voor de Transportveiligheid;

y. de directeuren van de inrichtingen, bedoeld in artikel 1, onder b, van de Penitentiaire beginselenwet, voor zover dit noodzakelijk is ter uitvoering van artikel 26, derde lid, van de Penitentiaire beginselenwet."

7.2. Artikel 14a, eerste lid

1. Uit een politieregister kunnen desgevraagd gegevens worden verstrekt, voorzover zij deze behoeven voor een goede uitvoering van hun taak, aan:

a. Onze Minister van Financiën op grond van:

1°. de artikelen 23, tweede lid, onder d, 24, tweede lid, onder d, 26, zesde en zevende lid 41 82, derde lid, tweede volzin, van de Wet toezicht kredietwezen 1992,

2°. artikel 22, eerste en tweede lid, van de Wet toezicht effectenverkeer 1995,

de artikelen 174, vierde lid, onder c, 175, tweede lid, onder d, en 176, zesde lid, onder b, en zevende lid, onder c, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993,

4°. de artikelen 82, tweede lid, onder d, en 84, zesde lid, onder b, en zevende lid, onder c, van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf,

b. Onze Minister van Financiën, dan wel de rechtspersoon of rechtspersonen waaraan op grond van artikel 40 van de Wet toezicht effectenverkeer 1995 taken en bevoegdheden zijn overgedragen, op grond van de artikelen 7, vierde lid, 11, eerste lid, aanhef en onder a, en zevende lid, 16, vierde lid, 19, eerste lid, 20, 21, vijfde lid, en 22, tweede lid, tweede volzin, van die wet,

c. Onze Minister van Financiën, dan wel de rechtspersoon of rechtspersonen waaraan op grond van artikel 29 van de Wet toezicht beleggingsinstellingen taken en bevoegdheden zijn overgedragen, op grond van de artikelen 5, eerste lid, aanhef en onder a, 12, eerste lid, en 15, aanhef en onder e, van die wet,

d. Onze Minister van Financiën, dan wel de rechtspersoon of rechtspersonen waaraan op grond van artikel 18, eerste lid, van de Wet inzake de geldtransactiekantoren taken en bevoegdheden zijn overgedragen, op grond van de artikelen 2, eerste lid, aanhef en onder a, 4, tweede lid, aanhef en onder a, en 5, tweede lid, onder c, aanhef en onder 1 van die wet.

e. De Nederlandsche Bank N.V. op grond van: de artikelen 9, eerste lid, onder c en e, 14, onder b, en slot, 15, eerste lid, onder d, 23, tweede lid, onder c, 24, tweede lid, onder c, 26, zesde en zevende lid, 39, 41, 45, eerste lid, en 47, aanhef en onder d, van de Wet toezicht kredietwezen 1992,

f. De Verzekeringskamer op grond van:

1°. de artikelen 29, tweede en vierde lid, 30, 45, zevende lid, 82, derde lid, 148, aanhef en onder b, 174, vierde lid, onder a en b, 175, tweede lid, onder a tot en met c, 176, zesde lid, onder b, en zevende lid, onder a tot en met c, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993,

2. de artikelen 18, tweede en vierde lid, 19, 23, zevende lid, 60, aanhef en onder b, 82, tweede lid, onder a tot en met c, en 84, zesde lid onder b, en zevende lid, onder a tot en met c, van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf,

3°. artikel 5, derde lid, van de Pensioen- en spaarfondsenwet,

voor zover verstrekking van deze gegevens verenigbaar is met een doeltreffende opsporing en vervolging van strafbare feiten. Verstrekking vindt niet plaats, indien de gegevens onvoldoende betrouwbaar moeten worden geacht als grondslag voor de uitoefening van vorenbedoelde taken.

8. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

8.1. Artikel 2

"De ambtenaar legitimeert zich met het legitimatiebewijs dat aan hem is verstrekt:

a. bij optreden in burgerkleding ongevraagd, tenzij bijzondere omstandigheden dit onmogelijk maken, en

b. bij optreden in uniform, op verzoek daartoe."

9. Klachtenregeling optreden politieregio Gelderland-Zuid

9.1. Artikel 10

"Het niet in behandeling nemen.

1. Een klacht behoeft niet in behandeling te worden genomen indien zij betrekking heeft op een gedraging:

(...)

e. zolang terzake daarvan een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is, dan wel indien de gedraging deel uitmaakt van de opsporing of vervolging van een strafbaar feit en terzake van dat feit een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is;

f. waarvan terzake ene beklagprocedure als bedoeld in artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering aanhangig is."

10. A.G.P. van Ruth en E. Schreuders, Politiegegevens beschermd, een toelichting op het gesloten verstrekkingenregime van de Wet politieregisters, Registratiekamer, Den Haag, 2000, paragraaf 6.3.1

"Artikel 15, lid 1, onder a en b, regelt de gegevensverstrekking aan de burgemeesters en aan leden van het openbaar ministerie. Deze regeling heeft in het (recente) verleden tot nogal wat discussie aanleiding gegeven.

(...)

Onder zeggenschap kan bijvoorbeeld de behandeling van klachten met betrekking tot politieoptreden begrepen worden. Bij de behandeling van klachten kan het immers nodig zijn daarvoor gegevens uit politieregisters te gebruiken, bijvoorbeeld uit dag- en nachtrappen. Daarnaast kunnen in het kader van de hier bedoelde zeggenschap verstrekkingen plaatsvinden aan de burgemeesters en hoofdofficier van justitie."

11. In C.P.M. Cleiren en J.F. Nijboer (red.), Tekst & Commentaar Strafvordering, Deventer 2003, staat als toelichting op artikel 96, eerste lid Sv onder meer het volgende vermeld:

"Het eerste lid van art. 96 verleent aan elke opsporingsambtenaar een zelfstandige inbeslagnemingsbevoegdheid. Als aan de in dat lid genoemde voorwaarden (...) is voldaan, mag de opsporingsambtenaar aangetroffen, daarvoor vatbare voorwerpen, in beslag nemen. Daartoe mag hij ook elke plaats betreden. De betredingsbevoegdheid is onzelfstandig; zij is immers gekoppeld aan de voorwaarde dat een andere bevoegdheid wordt uitgeoefend dan wel zal worden uitgeoefend; in onderhavig verband is dat de inbeslagnemingsbevoegdheid."

12. Hoge Raad 27 februari 2004, NJ 2004/599, overweging 3.6

"De Wet politieregisters strekt niet ertoe om via de weg van art. 30 lid 1 (...) de door die wet geboden mogelijkheden te verruimen."